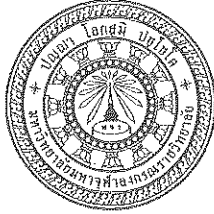

สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย
สัญญาเลขที่ ว.๓๓๒ / ๒๕๖๐

รหัสโครงการ MCU RS 610760332

ระหว่าง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ให้ทุน
กับ นางสาวพูลลาภ จันทร์เฉลิม ผู้รับทุน
สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

คู่ฉบับ

สัญญาเลขที่ ๒๓๒ / ๒๕๖๐

สัญญาเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สัญญานี้ทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุธยา เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ เมื่อวันที่ ๑๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระหว่าง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป เป็นผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือ มอบอำนาจ ลงวันที่ ๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ เป็นผู้บริหารสัญญาและโครงการจนกว่าจะแล้วเสร็จ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้ให้ทุน” ฝ่ายหนึ่ง กับ นางสาวพวงผ่อง สืบพันธุ์สิทธิ์ ตำแหน่ง จักรกรรมาจารย์ประจำหลักสูตร เลขประจำตัวประชาชนของผู้รับทุน ๙-๖๐๙๙๐๐๙๖๙๐๙๕๕ อายุ ๓๕ ปี สัญชาติ ไทย ที่อยู่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ถนนพวงทอง ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับทุน” อีกฝ่าย หนึ่ง โดยผู้ให้ทุนมีวัตถุประสงค์จะส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการ แก้ปัญหาที่สำคัญของมหาวิทยาลัยหรือนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ จึงได้จัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัย เพื่อ ดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งสัญญานี้

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ให้ทุนตกลงให้ทุนและผู้รับทุนตกลงรับทุนอุดหนุนการวิจัยเรื่อง “อิทธิพลเมืองของ เด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์” ซึ่งในสัญญานี้ เรียกว่า “โครงการ” ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสน บาทถ้วน)

ข้อ ๒ ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการวิจัยตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และข้อตกลง พร้อมส่งร่าง รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์แก่ผู้ให้ทุน ภายในวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ การเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยจากผู้ให้ทุน ผู้รับทุนมีสิทธิเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยเป็นราย งวดจากยอดเงินตามข้อ ๑ ดังนี้

งวดที่ ๑ จ่ายให้เป็นเงินไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของวงเงินอุดหนุนการวิจัยในโครงการ คือจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) ภายในสามสิบวัน หลังจากวันลงนามในสัญญาเงินทุนอุดหนุนการวิจัย และ ผู้รับทุนกรอกรายละเอียดโครงการวิจัยในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๒ จ่ายให้เป็นเงินไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของวงเงินอุดหนุนการวิจัยในโครงการ คือ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) โดยผู้ให้ทุนจะจ่ายให้ภายหลังจากผู้รับทุนได้ส่งรายงานความก้าวหน้า การวิจัย ตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด จำนวน ๕ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดีจำนวน ๑ แผ่น ภายในสี่เดือน นับจาก วันลงนามในสัญญา โดยรายงานดังกล่าวได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ให้ทุน แต่งตั้งแล้ว ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันและผู้รับทุนจะต้องกรอกรายละเอียดรายงานความก้าวหน้า โครงการวิจัย (ฉบับแก้ไข) ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว

[Signature]

[Signature]

งวดที่ ๓ จ่ายให้เป็นเงินไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของวงเงินอุดหนุนการวิจัยในโครงการ คือ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) โดยผู้ให้ทุนจะจ่ายให้ภายหลังจากที่ผู้รับทุนได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด จำนวน ๓๐ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น และผู้รับทุนกรอกรายละเอียดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอผลงานวิจัยในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือได้ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมระดับชาติที่ได้นำเสนอสภาสถาบันอนุมัติและจัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และคณะกรรมการประจำสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์อนุมัติแล้ว ซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวัน

ในการจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ผู้รับทุนแต่ละงวด ผู้ให้ทุนจะจ่ายเงินแก่ผู้รับทุนโดยตรง ผ่านบัญชีธนาคารของผู้รับทุน

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนหรือผู้รับทุนเห็นว่า โครงการซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นโดยครบถ้วนตามข้อ ๑ นั้น อาจดำเนินการพัฒนาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อจากโครงการเดิม ซึ่งการดำเนินการเพิ่มเติมดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ให้ทุนหรือผู้รับทุนมีสิทธิ ยื่นข้อเสนอเพิ่มเติมให้แก่คู่สัญญาเพื่อดำเนินโครงการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ ตกลงกันต่อไป

ข้อ ๔ เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

ภาคผนวก ๑ แบบเสนอโครงการวิจัย ประกอบการของงบประมาณอุดหนุนงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เรื่อง “อิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์” จำนวน ๑ ชุด แผ่น

ภาคผนวก ๒ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ชุด

ภาคผนวก ๓ สำเนาบัญชีเงินฝาก ธนาคารทหารไทย จำนวน ๑ ชุด

ภาคผนวก ๔ สำเนาบัตรประจำตัวพยาน จำนวนคนละ ๑ ชุด (ถ้ามี)

ข้อความใดในเอกสารที่แนบท้ายสัญญานี้ ที่ขัดแย้งกับสัญญา ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง หรือมีได้ระบุไว้ ให้ผู้ให้ทุนเป็นผู้วินิจฉัย ผู้รับทุนต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ให้ทุน

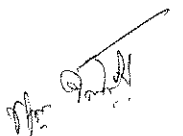
ข้อ ๕ ผู้รับทุนจะต้องเริ่มดำเนินการตามแผนการวิจัยที่ระบุไว้ในโครงการทันที นับแต่วันลงนามในสัญญานี้ หากผู้รับทุนมิได้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับจากวันลงนามในสัญญา ผู้ให้ทุนมีสิทธิยกเลิกสัญญาได้

ข้อ ๖ ผู้รับทุนได้ทราบและเข้าใจระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและคำสั่งของผู้ให้ทุนซึ่งมีอยู่ในขณะที่ทำสัญญานี้โดยตลอดและจะปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและคำสั่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการนี้ทั้งที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันและที่จะออกใช้บังคับต่อไปในภายหน้าโดยเคร่งครัด ผู้รับทุนจะต้องรับผิดชอบแต่โดยลำพังต่อการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือสิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลภายนอกซึ่งผู้รับทุนนำมาใช้ปฏิบัติงานวิจัยตามสัญญานี้

ข้อ ๗ ผู้รับทุนต้องควบคุม กำกับดูแลและใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พร้อมจัดเตรียมเอกสารบัญชีและหลักฐานการใช้จ่ายเงินเพื่อให้ผู้ให้ทุนสามารถตรวจสอบได้ทุกโอกาสโดยผู้รับทุนจะต้องใช้เงินทุนซึ่งได้รับจากผู้ให้ทุนตามสัญญานี้เพื่อดำเนินการในโครงการนี้เท่านั้น

ในกรณีที่เกิดปัญหาซึ่งต้องพิจารณาว่าการดำเนินการของผู้รับทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามวรรคแรกหรือไม่ ผู้ให้ทุนจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๘ ผู้รับทุนต้องดำเนินการวิจัยด้วยตนเองโดยจะไม่นำงานวิจัยทั้งหมด หรือบางส่วนในสัญญาไปจ้างช่วงอีกต่อหนึ่ง เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุน

ข้อ ๙ ผู้รับทุนจะทำการวิจัยหรือจัดให้มีการวิจัยด้วยความวิริยะอุตสาหะให้สำเร็จได้ผลตามความมุ่งหมายของผู้ให้ทุน หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงผู้ร่วมวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัยหรือรายละเอียดสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งในโครงการวิจัยที่ได้แจ้งไว้สัญญานี้ ผู้รับทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ทุนก่อนจึงจะเปลี่ยนแปลงได้

ข้อ ๑๐ ระหว่างดำเนินโครงการตามสัญญานี้ หากมีปัญหาหรือกรณีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ให้ทุน หรือพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับทุนต้องรับผิดชอบตามกฎหมายซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามโครงการที่กำหนดในสัญญานี้ได้ ผู้รับทุนจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้ให้ทุนทราบทันทีที่มีปัญหาดังกล่าว เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาหรือขออนุมัติขยายเวลาดำเนินการ

ถ้าผู้รับทุนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับทุนได้สละสิทธิเรียกร้องในการที่จะขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของผู้ให้ทุน ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือผู้ให้ทุนทราบที่อยู่แล้วตั้งแต่ต้น

การอนุมัติขยายเวลาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ให้ทุนที่จะพิจารณา

ข้อ ๑๑ ผู้รับทุนมีหน้าที่ส่งรายงานการวิจัยแก่ผู้ให้ทุนตามรายการดังต่อไปนี้

๑๑.๑ ส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย ตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนดภายในเวลาสี่เดือนนับจากวันลงนามในสัญญา จำนวน ๕ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และผู้รับทุนกรอรายละเอียดความก้าวหน้าโครงการวิจัยในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

๑๑.๒ ส่งร่างรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และสรุปผลการวิจัยตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด ก่อนวันสิ้นสุดสัญญา จำนวน ๕ ชุด พร้อมแผ่นซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และผู้รับทุนกรอรายละเอียดโครงการวิจัยฉบับร่างสมบูรณ์ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

๑๑.๓ ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และสรุปผลการวิจัยตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด จำนวน ๓๐ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และผู้รับทุนกรอรายละเอียดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว เพื่อเสนอคณะกรรมการประจำสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์พิจารณาอนุมัติรายงานการวิจัยฉบับนั้น เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบ

๑๑.๔ ส่งหนังสือรับรองการตีพิมพ์ในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมระดับชาติที่ได้นำเสนอสภาสถาบันอนุมัติและจัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ เพื่อดำเนินการเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยงวดสุดท้าย เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบ

รายงานฉบับสมบูรณ์ให้ระบุข้อความที่หน้าปกว่า “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” และให้มีตราของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ทุน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้รับทุนแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติม ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่ผู้ให้ทุน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกำหนด โดยผู้รับทุนจะต้องดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อนจึงจะอนุมัติเงินอุดหนุนงวดสุดท้ายได้

ข้อ ๑๒ ผู้ให้ทุนมีสิทธินำผลการวิจัยซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากดำเนินโครงการตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะสำเร็จแล้วบางส่วนหรือที่สมบูรณ์ทั้งหมดแล้วไปเผยแพร่ในเอกสารสิ่งพิมพ์หรือสื่อใด ๆ หรือนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาทางวิชาการหรือใช้ประโยชน์ใด ๆ ได้

ข้อ ๑๓ ทรัพย์สินทางปัญญาในผลการวิจัยให้เป็นของผู้ให้ทุนแต่ผู้เดียว ส่วนการจัดสรรประโยชน์และการรักษาสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นไปตามระเบียบของผู้ให้ทุนสิทธิในการขอรับสิทธิบัตรหรือเอกสารแสดงสิทธิใด ๆ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยตามสัญญานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของผู้ให้ทุน

ข้อ ๑๔ ผู้รับทุนจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทำพัสดุ จะต้องส่งใบเสนอราคาให้ผู้ให้ทุนพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างได้ ทั้งนี้รวมถึงการจัดทำพัสดุเพิ่มเติมในระหว่างการดำเนินโครงการที่มีได้ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ผู้รับทุนจะใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์การวิจัยให้อยู่ในสภาพดี และยินยอมให้ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบอุปกรณ์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้ทุนได้ทุกขณะและทุกโอกาส ผู้รับทุนจะต้องจัดทำบัญชีแสดงรายการอุปกรณ์การวิจัยยื่นต่อผู้ให้ทุนพร้อมกับการส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามข้อ (๑๑.๓) เมื่อมีการยุติการวิจัยรวมถึงการบอกเลิกสัญญา ผู้รับทุนจะจัดการกับอุปกรณ์การวิจัยให้เป็นไปตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด

ข้อ ๑๕ การที่ผู้รับทุนจะนำผลการวิจัยตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนเผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ใดหรือสื่อใด ๆ หรือในการสาธิตแก่สาธารณชนไม่ว่า ณ ที่ใด ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุน แต่ทั้งนี้ ผู้รับทุนจะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ทุนและปฏิบัติตามเงื่อนไขจึงจะเผยแพร่หรือสาธิตได้ การอนุญาตของผู้ให้ทุนไม่เป็นเหตุให้ผู้รับทุนหลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้น กรณีที่ได้รับอนุญาตให้มีการตีพิมพ์ ผู้รับทุนจะต้องลงข้อความไว้ที่ปกนอกว่า “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” และข้อความว่า (ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) อยู่ในปกใน พร้อมกับให้มีตราของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย

ในกรณีที่ผู้รับทุนประสงค์จะนำผลงานอันเนื่องมาจากโครงการนี้ไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือในการใด ๆ อันก่อให้เกิดรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทน ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด และได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ทุนก่อน

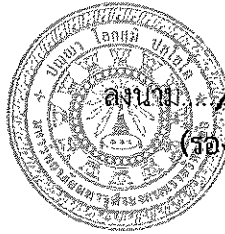
ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้รับทุนละทิ้งงานวิจัย หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง ให้ผู้ให้ทุนแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้รับทุนทราบเพื่อให้ปฏิบัติตามสัญญาภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้รับทุนไม่ปฏิบัติตาม ผู้ให้ทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยทันที และผู้รับทุนต้องยุติการดำเนินการวิจัย พร้อมคืนเงินอุดหนุนการวิจัยทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่ผู้ให้ทุนเห็นสมควร รวมทั้งดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินต้นนั้น ตลอดจนอุปกรณ์การวิจัยทั้งหมดแก่ผู้ให้ทุนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ให้ทุนได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับทุนทราบ

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถทำการวิจัยต่อไปได้ หรือไม่อาจทำให้แล้วเสร็จได้ และประสงค์จะขอยุติการวิจัยตามโครงการที่ได้รับทุน ผู้รับทุนต้องเสนอขออนุมัติต่อผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยถือว่าผู้รับทุนผิดสัญญาและต้องดำเนินการรวมทั้งรับผิดชอบตามความในวรรคหนึ่งด้วย

ข้อ ๑๗ กรณีที่มีค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมการโอนเงิน หรือค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้นจากการได้รับเงินทุนอุดหนุนวิจัยตามสัญญานี้ และค่าใช้จ่ายใด ๆ ก็ตามที่เรียกเก็บโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุนและไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในข่ายได้รับการสนับสนุนเงินทุนภายใต้สัญญานี้

ข้อ ๑๘ กรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถส่งมอบงาน และไม่สามารถปฏิบัติงานโดยครบถ้วนบริบูรณ์ให้แก่ผู้ให้ทุนภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ถ้าเลยกำหนดเวลาให้ผู้รับทุนขอขยายเวลาได้ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๓ เดือน แต่ถ้าเลยเวลาขยายแล้วไม่สามารถส่งมอบงานได้ผู้ให้ทุนจะทำการปรับ ดังนี้ ๑) เลยระยะเวลา ๖ เดือนถึง ๑ ปี ผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนทำการปรับในอัตราร้อยละ ๒.๕ % ของราคาโครงการ ๒) เลยระยะเวลา ๑ ปีขึ้นไป ผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนทำการปรับในอัตราร้อยละ ๓.๕ % ของราคาโครงการ

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกันทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตราไว้เป็นสำคัญในทุกหน้าของเอกสารต่อหน้าพยานของแต่ละฝ่ายและต่างเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงนาม

ดร.สุรพล สุยะพรหม

ผู้ให้ทุน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

ลงนามแทนอธิการบดี

ลงนาม

นางสาวสุภาวดี อมาตย์

ผู้รับทุน

(นางสาวสุภาวดี อมาตย์)

หัวหน้าโครงการ

ลงนาม

นายธวัช แยมปีว

พยาน

(นายธวัช แยมปีว)

ลงนาม

นายธนันท์รัฐ ประเสริฐศิลป์

พยาน

(นายธนันท์รัฐ ประเสริฐศิลป์)

บัตรประจำตัวประชาชน Thai National ID Card
 เลขประจำตัวประชาชน Identification Number 9 8099 80999 18 5

ชื่อและนามสกุล น.ส. พุดลาภ จันทร์เฉลิม

Name Miss Poonlarp

Last name Chanchaloem

เกิดวันที่ 7 ก.พ. 2521

Date of Birth 7 Feb. 1978

ศาสนา พุทธ

ที่ 11783 อ.ศรีบุญเรือง จ.หนองบัวลำภู

เขตเมืองเก่า อ.ศรีบุญเรือง จ.หนองบัวลำภู

31 ต.ค. 2557

วันออกบัตร

31 Oct. 2014

Date of Issue

18 ต.ค. 2566

วันหมดอายุ

18 Oct. 2023

Date of Expiry

6 ต.พ. 2566

วันหมดอายุ

6 Feb. 2023

Date of Expiry

9899-01-01311065

ถูกต้อง

จ.พ.

นางสาวพุดลาภ จันทร์เฉลิม

BORA-16-03

กรมการปกครอง
 กระทรวงมหาดไทย
 THAM ANO

UP 10112 3:

รายการเกี่ยวกับบ้าน

เล่มที่ 1

เลขรหัสประจำบ้าน 1020-063724-0

สำนักทะเบียน ท้องถิ่น เขตบางกอกน้อย

รายการที่อยู่ 117/3 ถนนจรัญสนิทวงศ์
แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

ชื่อหมู่บ้าน

ชื่อบ้าน

ประเภทบ้าน บ้าน

ลักษณะบ้าน

วันเดือนปีที่กำหนดบ้านเลขที่

ลงชื่อ

นายทะเบียน

นายศิลป์ เลียบสวัสดิ์

วันเดือนปีที่พิมพ์ทะเบียนบ้าน 22 ก.พ. 2539

นางสาวพุดลาภ จันทร์เฉลิม

เล่มที่ 1	รายการบุคคลในบ้านของเลขรหัสประจำบ้าน 1020-063724-0	ลำดับที่ 5
ชื่อ บ.ล. พุดลาภ จันทร์เฉลิม	สัญชาติ ไทย	เพศ หญิง
เลขประจำตัวประชาชน 3-6099-00909-18-5	สถานภาพ ผู้อาศัย	เกิดเมื่อ 7 ก.พ. 2521
มารดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ ชวีญใจ	3-6099-00909-16-9 สัญชาติ ไทย	
บิดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ ไพศาล	สัญชาติ ไทย	
* มาจาก 123/21 ถนนมาตุลี ตำบลปากน้ำโพ		นายทะเบียน
อ. เมืองนครสวรรค์ จ. นครสวรรค์ เมื่อ 26 ส.ค. 2539	นางสุปราณี พุ่มมาลี	
** ไปที่		นายทะเบียน

ระเบียบและข้อปฏิบัติของผู้ฝากเงิน

1. ผู้ฝากจะได้รับดอกเบี้ยตามอัตราและเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด
2. ในการถอนเงินผู้ฝากต้องนำสมุดคู่มือฝากและบัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวอื่น ๆ ของทางราชการมาแสดง และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ไว้กับธนาคาร
3. หากบัญชีไม่มีรายการเคลื่อนไหว และมียอดเงินในบัญชีต่ำกว่าธนาคารกำหนด ธนาคารจะหักเงินจากบัญชีเพื่อชำระค่าธรรมเนียมการรักษาบัญชี ตามเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์ที่ธนาคารกำหนด และธนาคารจะดำเนินการปิดบัญชี
4. เช็ค ดริฟท์ หรือตราสารทางการเงินอื่น ๆ ที่นำฝากเข้าบัญชี ธนาคารจะรับฝากไว้เพื่อการเรียกเก็บเท่านั้น การฝากเงินตามตราสารทางการเงินจะสมบูรณ์ และผู้ฝากสามารถเบิกถอนได้ภายหลังจากธนาคารเรียกเก็บเงินตามตราสารทางการเงินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
5. ยอดเงินในสมุดคู่มือฝากจะถือว่าถูกต้อง เมื่อธนาคารได้ตรวจสอบว่าตรงกับบัญชีของธนาคารแล้ว
6. กรณีผู้ฝากเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ หรือสมุดคู่มือฝากสูญหาย จะต้องแจ้งให้ธนาคารทราบทันที
7. ผู้ฝากจะแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อความและตัวเลขใดๆ ลงในสมุดคู่มือฝาก หรือโอนเปลี่ยนมือ หรือฉีกแผ่นหนึ่งแผ่นโดยสมุดคู่มือฝากมิได้
8. ในกรณีที่สมุดคู่มือฝากสูญหาย ผู้ฝากจะต้องแจ้งให้ธนาคารทราบ และนำหลักฐานการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ธนาคารทราบทันที
9. ระเบียบและข้อปฏิบัตินี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ โดยจะประกาศให้ทราบ ณ ที่ทำการของธนาคาร
10. เงินฝากนี้ได้รับความคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝากตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

TMB ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
TMB BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

424 - บัญชี ธรรมดา (วี-สแควร์)

บัญชีเลขที่

Account No.

424-2-25856-6

ชื่อบัญชี พ.ส. พลลาภ จันทร์เฉลิม

Account Name

225 - ทีเอ็มบี ออลส์ ฟรี

ผู้รับมอบอำนาจลงนามแทนธนาคาร
Authorized Signature

สำเนาถูกต้อง

นางสาวพลลาภ จันทร์เฉลิม

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

แบบ ว-๑ด

แบบเสนอโครงการวิจัย (Research Project)

ประกอบการเสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) : สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

(ภาษาอังกฤษ) : THE CIVIL RIGHTS OF MARGINAL PEOPLE IN URBAN SOCIETY, NAKHONSAN PROVINCE

ส่วน ก : ลักษณะโครงการวิจัย

 โครงการวิจัยใหม่ โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา.....ปี ปีนี้เป็นปีที่ รหัสโครงการวิจัย**

I ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

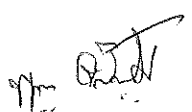
งานวิจัยมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยมุ่งเน้นการจัดการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก และ สร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ พร้อมกับการเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี

II ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

งานวิจัยมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย การปฏิรูปการเมืองทุกระดับ ความมั่นคงของรัฐ และความมั่นคงของมนุษย์ การปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ การเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รัฐสวัสดิการเพื่อความมั่นคง ของชีวิต ความมั่นคงกับประเทศเพื่อบ้าน ปัญหาสถานการณ์ชายแดนและการพัฒนาขีดความสามารถในการ จัดการด้านความมั่นคง รวมทั้งการบริหารรัฐกิจร่วมระหว่างรัฐบาลท้องถิ่น และกลุ่มประชาสังคม

III ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติรายประเด็น

การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย : สร้างเสริมองค์ความรู้ให้เป็นพื้นฐานความมั่นคงของประเทศ โดยการสร้างความเข้มแข็งของสังคม การพัฒนาและยกระดับ คุณภาพชีวิต และความผาสุกของประชาชน โดยมีที่สำคัญ เช่น กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ ปฏิรูปการศึกษากระบวนการเรียนการสอนทั้งในและนอกระบบ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ในแต่ละท้องถิ่นด้วยการพัฒนาคน เด็ก และเยาวชน เป็นต้น กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ ส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย เป็นต้น

IV ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับนโยบายรัฐบาล

ในด้านที่ ๓ เรื่องการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหาความขัดแย้งและความเดือดร้อนทั้งหลายของประชาชน จึงมีนโยบายที่จะดำเนินการของรัฐบาล : นโยบายที่ ๓.๑ ในระยะเฉพราะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

ในด้านที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กันดัง : นโยบายที่ ๔.๔ การพัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งให้ด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ไขปัญหาการรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โคนเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

V ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ตามกรอบประเด็นการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : ข้อที่ ๒ การจัดการความรู้และการเผยแพร่การวิจัยทางพระพุทธศาสนาเชิงบูรณาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาจิตใจและสังคม

VI ผลงานของโครงการนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ใน

เจริญนโยบาย

ได้แนวนโยบายเชิงรุกในการพัฒนาเด็กชายขอบในสังคมเมืองที่ตั้งอยู่บนฐานองค์ความรู้และได้รับการสนับสนุนหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน

เจริญพาณิชย์

ได้ฐานข้อมูลในการพัฒนาสังคมเมืองในมิติของเมืองน่าอยู่เพื่อสร้างเป็นเมืองท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เจริญวิชาการ

ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมืองที่มาจากฐานภูมิปัญญาและการประสานความร่วมมือของท้องถิ่นอันจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนในอนาคต

เจริญพื้นที่

เป็นการสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนและชุมชนเกิดการตื่นตัว และหันมาให้ความสนใจหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในสังคม โดยเฉพาะเด็กด้อยโอกาสในสังคมเมือง

เจริญสาธารณะ/สังคม

ได้ทราบปัญหา ข้อเสนอแนะ ที่มาจากเยาวชน ประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับ
เด็กด้อยโอกาสในสังคมเมือง

อื่น ๆ

เป็นกรณีศึกษาที่จะนำไปขยายผลในการพัฒนาชุมชนเมืองในสังคมไทยให้เป็นสังคม
ที่เปี่ยมด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม และเป็นธรรมในโอกาสต่อไป

ส่วน ข : องค์ประกอบในการจัดทำโครงการวิจัย

๑. ผู้รับผิดชอบและหน่วยงาน ประกอบด้วย

๑.๑ หัวหน้าโครงการวิจัย

นางสาวพุลลภม จันทรเฉลิม เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ๓๖๐๙๙๐๐๙๐๙๑๘๕๕
สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๙๙๙
หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร ๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙
โทรสาร.๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙ โทรศัพท์มือถือ ๐๘ - ๑๓๙๕ - ๙๙๕๙๙.

E-mail p_chanchaloem@hotmail.com

๑.๒ ผู้ร่วมวิจัย

นางสาวศศิกานต์ วิทย์โชคกิตติคุณ เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ๑๖๐๙๙๐๐๐๔๓๐๔๑
สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๙๙๙
หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร ๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙
โทรสาร.๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙ โทรศัพท์มือถือ ๐๘-๑ ๘๘๗-๗๓๕๖

E-mail s.kitikhun@gmail.com

นางสาวพัชรินทร์ อยู่เย็น เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน ๑ ๖๐๙๙ ๐๐๐๔๒ ๖๑๔
สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๙๙๙
หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร ๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙
โทรสาร.๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙ โทรศัพท์มือถือ ๐๘ - ๓๑๖๓ - ๒๔๕๕.

E-mail yooyen.phatcharin@gmail.com

นางจารุณี บุญอ่อน เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓ ๖๐๐๑ ๐๑๒๒๗ ๕๘๑
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์
ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร ๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙ โทรสาร. ๐๕๖ -
๒๑๙๙๙๙ มือถือ ๐๘ - ๑๓๗๙ - ๓๓๙๐

e-mail : charunee19@hotmail.com

๑.๓ หน่วยงานหลัก

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๖
ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ โทร ๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙ โทรสาร.
๐๕๖ - ๒๑๙๙๙๙

๑.๔ หน่วยงานสนับสนุน

สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ โทรศัพท์ ๐๓๕-๒๔๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐๓๕ - ๒๔๘๐๓๔

๒. ประเภทการวิจัย : การวิจัยแบบประยุกต์ (Apply Research)

๓. สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย : สาขาวิชารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์

๔. คำสำคัญ (keywords) ของโครงการวิจัย

คนชายขอบ (Marginal People)

สิทธิพลเมือง (Civil Rights)

เด็กด้อยโอกาส (Disadvantaged Children)

สังคมเมือง (Urban Society)

การมีส่วนร่วม (Participation)

๕. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

คนชายขอบ (Marginal People ; Marginalisation) สารานุกรมวิกิพีเดียได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าหมายถึงบุคคลหรือกลุ่มคนที่สังคมไม่สนใจเหลียวแล ถูกทิ้งขว้างแปลกแยกจากสังคมกระแสหลัก เช่น ชาวเขา ชนกลุ่มน้อย ผู้หญิงขายบริการ กลุ่มรักเพศเดียวกัน หรือคนพิการ นอกจากนี้คนชายขอบยังหมายรวมถึงผู้ที่ถูกปฏิเสธโดยสังคมส่วนใหญ่และไม่ใช่แค่คนที่อยู่ชายขอบแบบที่อยู่ตามชายแดนระหว่างประเทศ แต่หากหมายถึงคนที่ถูกคนส่วนใหญ่มองว่าเป็นคนส่วนน้อยในสังคม กลุ่มประชากรที่เรียกว่าคนชายขอบได้รับความสนใจศึกษาในสังคมศาสตร์หลากหลายสาขา ทั้งสังคมวิทยา มานุษยวิทยา ประชากรศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ฯลฯ ในช่วงแรกของการศึกษาคนชายขอบอาจกล่าวได้ว่ามุ่งสนใจความเป็นชายขอบในทางพื้นที่คือคนที่อยู่ในชนบทห่างไกลจากศูนย์กลาง โดยเฉพาะการทำความเข้าใจลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างของคนเหล่านั้น เพื่อการผสมกลมกลืนเข้าเป็นคนในรัฐชาติไทย จากนั้นค่อยขยับมาศึกษาคนชายขอบในพื้นที่อื่นๆ เช่น การเมืองการปกครอง วัฒนธรรม

สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจโดยใช้แนวคิดหลายสำนักที่วิพากษ์การพัฒนาไปสู่ความทันสมัยและลัทธิก้าวหน้านิยม (Progressivism) ที่ส่งผลกระทบต่างๆ ต่อคนในสังคมอย่างขนานใหญ่ การศึกษาคนชายขอบตามความคิดข้างต้นนี้จึงได้แก่ การศึกษาชาวเขาชนกลุ่มน้อยบนพื้นที่สูง คนยากคนจน ทั้งชาวนาชาวไร่ในชนบท และคนจนเมืองในสลัม โดยเฉพาะในมิติของภาวะด้อยโอกาส ไร้ที่พึ่ง ความทุกข์ยาก วัฏวนของปัญหา และการทอดทิ้งคนเหล่านี้ให้ตกอยู่ในภาวะชายขอบ ต่อมาภายหลังจึงได้ขยายขยายประเด็นคนชายขอบไปสู่การศึกษาวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มคนที่มีอัตลักษณ์แตกต่างหลากหลายจากคนกลุ่มใหญ่ของสังคมมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นคนเก็บขยะ ขอดาน คนพิการ หาบเร่แผงลอย คนถีบสามล้อ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง คนขับรถบรรทุก เด็กขายพวงมาลัย คนไร้บ้าน เด็กเร่ร่อน หญิง/เด็กขายบริการ ชาวนาไร้ที่ดิน แรงงานข้ามชาติ แรงงานหมาช่วง ผู้ป่วยเอตส์ คนไร้รัฐ คนพลัดถิ่น ผู้หญิง คนรักเพศเดียวกัน และคนข้ามเพศ

คนชายขอบเกิดขึ้นในสังคมหนึ่งๆ ได้ด้วยหลายวิถีคิด หนึ่งในนั้นคือแนวคิดคู่ตรงข้ามที่แบ่งแยกเรา-เขา คนใน-คนนอก ทำให้เกิดการรวมเอาคนที่มีอัตลักษณ์ร่วมไว้เป็นพวกเดียวกัน และกีดกันคนบางกลุ่มที่มีความแตกต่างให้กลายเป็นคนนอก เป็นคนอื่น สังคมไทยซึ่งผ่านกระบวนการสร้างชาติด้วยวิธี “รวม” เอาคนที่เคยมีอัตลักษณ์ทางภาษา วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ที่หลากหลายแตกต่างกันให้มายึดถือเอกลักษณ์แห่งชาติร่วมกันเพื่อสร้างความเหมือนๆ กันให้กับคนในชาติเดียวกัน และได้สร้างแนวคิดที่มองความแตกต่างหรือความไม่เหมือนกับเอกลักษณ์ของชาติเป็นคนอื่น ทั้งยังสร้างภาพเหมารวมเชิงอคติต่อคนที่มีอัตลักษณ์แตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม ชาติพันธุ์ และศาสนา และฝังใจว่าคนกลุ่มต่างๆ เหล่านั้นมีลักษณะบางอย่างที่แปลกแยกแตกต่างกับคนส่วนใหญ่เสมอ ที่สำคัญก็คือ คนส่วนใหญ่ในสังคมยังเห็นว่า การถูกเลือกปฏิบัติ ถูกแสวงประโยชน์เชิงโครงสร้างจากรัฐในรูปแบบต่างๆ การถูกกีดกัน แย่งชิงทรัพยากร หรืออยู่ในอันดับท้ายๆ ของการจัดสรรทรัพยากรโดยภาครัฐ การไม่ได้รับสิทธิหรือเข้าไม่ถึงบริการต่างๆ ของรัฐ รวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่อย่างลำบาก แกร่นแค้น ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตของกลุ่มคนชายขอบเหล่านี้เป็นเพียงความไม่เป็นธรรมที่เป็นปัญหาของ “คนอื่น” ที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สังคมส่วนใหญ่ไม่ได้รู้สึกเดือดเนื้อร้อนใจหรือห่วงใยกังวล ไม่ได้คิดว่าเป็นการละเมิดสิทธิพื้นฐานของสังคมที่ทุกคนมีเสมอเหมือนกัน ไม่ยินดียินร้ายในชะตากรรม หรือเป็นทุกข์แทนคนเหล่านั้นแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงระบบขนส่งมวลชน การชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาที่ดินทำกิน ปากท้อง ราคาพืชผล ของชาวนาชาวไร่และคนยากจน การชุมนุมประท้วงเพื่อยุติโครงการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ทั้งเขื่อน โรงไฟฟ้า ท่าเรือ โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

การมองให้เห็นคนชายขอบที่อยู่นอกสายตาของรัฐในสังคมไทย จึงไม่ได้เพียงมุ่งความสนใจไปยังผู้คนในพื้นที่ห่างไกลศูนย์กลางอย่างชายแดนทางภูมิศาสตร์เท่านั้น หากแต่ยังต้องคำนึงถึงมิติที่ซับซ้อนของการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยการรับรู้ถึงผู้คนที่อยู่ชายขอบในมิติทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศาสนา วัฒนธรรม รวมทั้งผู้คนที่อยู่นอกการรับรู้ของสังคมส่วนใหญ่อีกด้วย ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการมองให้เห็นคนชายขอบเหล่านี้ก็คือการเปลี่ยนทัศนคติที่เคยมองว่าการเป็นคนชายขอบเป็นความไม่เท่าเทียมตามธรรมชาติที่ปกติธรรมดา เป็นความจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในทุกสังคม อาจจะเป็นเนื่องจากชาติกำเนิด โศค เศรษฐกิจ ฯลฯ ไปสู่การเข้าใจปรากฏการณ์ไม่เป็นธรรมที่คนชายขอบเผชิญอย่างสัมพันธ์กับโครงสร้างเชิงอำนาจรูปแบบต่างๆ ที่กำหนดให้ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่เท่าเทียมนี้ดำรงอยู่ได้

เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและทำประโยชน์ในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เด็กในฐานะที่เป็นมนุษย์ย่อมมีศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีความชอบธรรมในสิทธิและเสรีภาพ โดยสิทธิเด็กเป็นสิทธิที่กำหนดไว้ภายใต้ปฏิญญาสากลว่าสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๑ และกติกาสากลต่างๆ ที่มีผลบังคับทางกฎหมาย รวมถึงการคุ้มครองตามกฎหมาย หากเด็กไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานที่ดีแล้วจะเติบโตขึ้นมาอย่างไร คุณภาพ สิทธิเด็กเป็นสิทธิประเภทหนึ่งในกลุ่มสิทธิมนุษยชน ที่จะต้องมีการปกป้องคุ้มครองมากกว่าคนทั่วไป เพราะความสามารถทางสภาพร่างกายและสติปัญญาของเด็กยังไม่เท่าเทียมกับผู้ใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ถือได้ว่าโลกของเด็กเป็นโลกแห่งการเรียนรู้และการพัฒนา

๗๕ ๑๖๖

การคุ้มครองเด็กจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะภาครัฐที่จะต้องดำเนินการให้การคุ้มครองตามกฎหมายที่องค์การสหประชาชาติกำหนดพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนเฉพาะสำหรับเด็กไว้ ที่เรียกว่าอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child = CRC) เพื่อให้ประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กภายใต้พื้นฐานเดียวกัน

ปัจจุบันในสังคมเมืองนครสวรรค์ซึ่งมีลักษณะเป็นหัวเมืองใหญ่ในทางภาคเหนือตอนล่างภาคกลาง เป็นศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ ในตัวจังหวัดมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีความเจริญเป็นสังคมเมืองจนได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลนครนครสวรรค์ ประชาชนที่อาศัยอยู่ ณ เมืองแห่งนี้มีความหลากหลายในด้านปัจจัยส่วนบุคคล ทั้ง เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ฐานะ และองค์ประกอบอื่นๆ ขณะเดียวกันความเหลื่อมล้ำทางโอกาสและสังคมก็ได้แทรกตัวอยู่ในเมืองใหญ่ ในลักษณะนี้ก็เกิดขึ้นแทบจะเป็นเงาตามตัวโดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสหรือเด็กชายขอบ จากการลงพื้นที่สำรวจเบื้องต้น พบว่า ปัจจุบันมีเด็กด้อยโอกาสในลักษณะเด็กชายขอบของจังหวัดนครสวรรค์ได้เข้ารับการศึกษาระบบการจัดการศึกษาแบบสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ประมาณ ๒ - ๓ ที่ หนึ่งในนั้นก็มีโรงเรียนวิชาชีพที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลแควใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนจัดการศึกษาสงเคราะห์ของเอกชนที่เปิดรับและอุปการะเลี้ยงดู ให้การศึกษา และให้โอกาสเด็กชายขอบที่ตกหล่นจากการจัดการศึกษาของภาครัฐในเขตสังคมเมือง อันเนื่องมาจากปัญหาความไม่พร้อมทางระบบทะเบียนราษฎร การประสบปัญหาครอบครัวแตกแยก ครอบครัวพลัดถิ่น ครอบครัวยากจน บางรายพ่อแม่ถูกจองจำในคดียาเสพติด บางรายมีแม่เป็นหญิงขายบริการ หรือพ่อหรือแม่ติดโรคร้าย ซึ่งจากสภาพที่พบเห็นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาว่า จะมีแนวทางไหนที่จะมีส่วนสนับสนุน ส่งเสริม หรือเสริมสร้างให้เด็กชายขอบในสังคมเมืองในลักษณะข้างต้นนี้ มีสิทธิ เสรีภาพ และได้รับการปกป้องดูแล เยียวยา หรือสนับสนุนจากทางภาครัฐ ให้ได้มีโอกาสและมีที่ยืนในสังคม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยในเรื่องข้างต้นนี้

๖. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

๖.๑ เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๖.๒ เพื่อศึกษากลไกและกระบวนการเสริมสร้างสิทธิพลเมืองให้กับเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๖.๓ เพื่อศึกษาเสนอแนวทางการพัฒนาสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๗ ขอบเขตของโครงการวิจัย

๗.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคนชายขอบ (Marginal People) สิทธิพลเมือง (Civil Rights) เด็กด้อยโอกาส (Disadvantaged Children) สังคมเมือง (Urban Society) การมีส่วนร่วม (Participation) การบริหารจัดการ (Management) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

-ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กระดับจังหวัดที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเรื่องสิทธิเด็กชายขอบ

- ผู้บริหารหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
- องค์กร มูลนิธิ สมาคม และองค์กรชุมชน
- เด็กชายขอบในเขตอำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์
- ประชาชนในพื้นที่เด็กชายขอบอาศัยอยู่

๗.๓ ขอบเขตพื้นที่

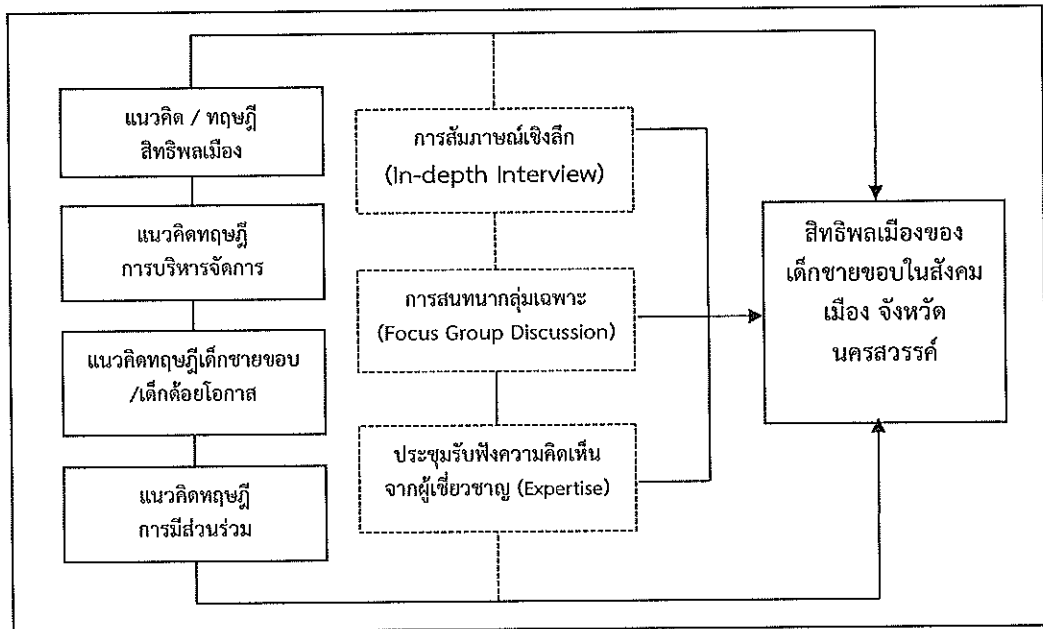
- พื้นที่วิจัยหลัก คือ จังหวัดนครสวรรค์

๗.๔ ขอบเขตเวลา

- ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

๘. ทฤษฎี สมมุติฐาน (ถ้ามี) และกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย (Conceptual Framework) เรื่องนี้ มีกรอบแนวคิดที่สำคัญในลักษณะของกระบวนการและวิธีการศึกษา รวมทั้งผลลัพธ์จากการศึกษา ดังนี้

แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๘. การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ Henri Fayol (เฮนรี ฟาโยล) ได้คิดทฤษฎีการบริหารจัดการขึ้น โดยเน้นถึงเกณฑ์การบริหารที่เป็นสากล อันจะนำไปใช้กับการบริหารทุกอย่างได้อย่างกว้างขวาง โดยได้สรุปสาระสำคัญของหลักการบริหารไว้ คือ

Handwritten signature and initials.

๑) Management function (หน้าที่ทางการบริหาร) ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร ๕ ประการ คือ planning (การวางแผน) Organizing (การจัดองค์การ) commanding (การบังคับบัญชาสั่งการ) Coordinating (การประสานงาน) และ Controlling (การควบคุม)

๒) ผู้บริหารจะต้องมีลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกายจิตใจไหวพริบ การศึกษาหาความรู้เทคนิคการทำงานและประสบการณ์ต่าง ๆ และ

๓) หลักการบริหาร ซึ่งมีหลักทั่วไปที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ๑๔ ข้อ คือ Authority and Responsibility (หลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ) Unity of command (หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว) Unity of direction (หลักการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน) Scalar of Chain (หลักการชี้แจงไว้ซึ่งสายงาน) Division of Work, or Specialization (หลักการแบ่งงานกันทำ) Discipline (หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย) Subordination of individual to general interest (หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลรองจากประโยชน์ส่วนรวม) Remuneration (หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน) Centralization (หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง) Order (หลักของการมีระเบียบเรียบร้อย) Equity (หลักของความเสมอภาค) Stability of tenure (หลักของการมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน) Initiative (หลักของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์) และ Esprit de corps (หลักของความสามัคคี)^๑

ฟาโยล ได้เสนอทฤษฎีการบริหาร โดยมีความเชื่อว่าเป็นไปได้ที่จะหาทางศึกษาถึงศาสตร์ ที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administrative) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบริหารอุตสาหกรรมหรืองานรัฐบาล โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหาร (Management Functions) ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร ๕ ประการ คือ

๑) การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

๒) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของ และตัวคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

๓) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งการงานต่าง ๆ ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะกระทำให้ผลสำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี จะต้องเข้าใจคนงานของตน จะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงาน และองค์การที่มีอยู่ รวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดทั้งขึ้นและลง นอกจากนี้ยังต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์การและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมก็จำเป็นต้องปรับปรุงเช่นเดียวกัน

๔) การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน และ

^๑ Henri Fayol, Industrial and General Administration, (New York: Mc-Graw Hill, 1930), pp. 17-18.

พ. อ. อ. อ.

๕) การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถ ประกันได้ว่ากิจกรรมต่างๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว^๖

ส่วน Gulick L. and Urwick J. (กูลิค และ เออร์วิค) ได้เสนอทฤษฎีการบริหารจัดการ หลักการบริหารระบบราชการ เป็นกระบวนการที่เรียกว่า POSDCoRB Model โดยใช้ตัวอักษรมา เรียงกันเข้าเป็นหลักการ คือขั้นตอนที่ผู้บริหารปฏิบัติ ๗ ประการ ได้แก่

๑) P = Planning (การวางแผน) เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์การต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นใน อนาคต ซึ่งต้องคำนึงถึงทรัพยากรภายในองค์กรและสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อให้แผนที่กำหนด ขึ้นมีความรอบคอบและสามารถนำไปปฏิบัติได้

๒) O = Organizing (การจัดองค์การ) เป็นการจัดองค์การที่เป็นส่วนราชการ โดยจัดแบ่ง ตามความชำนาญเฉพาะอย่างออกเป็นกรม ฝ่าย แผนก จะพิจารณาปริมาณงาน คุณภาพงาน ขนาด ของการควบคุม และพิจารณาแบ่งสายงานหลักและสายงานที่ปรึกษา โดยคำนึงถึงอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบควบคู่กันไป

๓) S = Staffing (การจัดบุคคลเข้าทำงาน) เป็นการคัดเลือกบุคคลให้เข้ามาดำรงตำแหน่ง ภายในองค์กร โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ให้ได้ในปริมาณที่เพียงพอ จะทำให้งานสำเร็จ

๔) D = Directing (การสั่งการหรืออำนวยการ) เป็นการกำกับดูแลสั่งงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยอาศัยลักษณะความเป็นผู้นำ การจูงใจ ศิลปะการปกครองคน และการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ของผู้ใต้บังคับบัญชา

๕) Co = Coordinating (การประสานงาน) เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทุกฝ่าย ทั้งในระดับสูงกว่า ต่ำกว่า และการสร้างมนุษย์สัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชา

๖) R = Reporting (การรายงานผลการปฏิบัติงาน) เป็นการนำเสนอผลสัมฤทธิ์ของการ ปฏิบัติงานจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้บริหารระดับต่างๆ โดยมีการติดต่อสื่อสารแบบเป็นลายลักษณ์ อักษร และ

๗) B = Budgeting (การงบประมาณ) เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการควบคุมการ ปฏิบัติงาน โดยใช้วงจรงบประมาณซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ การเตรียมขออนุมัติงบประมาณ การเสนอให้ ผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบ การดำเนินงานตามงบประมาณ การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามแผนที่เสนอขอไว้^๗

สำหรับ Koontz & Weihrich (คูนท์และไวริช) ได้ให้ “หลักการบริหารคือ การ ออกแบบและการรักษาสภาพแวดล้อมให้กลุ่มผู้ทำงานร่วมกันสามารถร่วมกันทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้” โดยหน้าที่ในการบริหารองค์การที่สำคัญ มี ๕

^๖ Price Alan, Human Resource Management, In a Business Context, 2nd ed., (London: Thomson Learning, 2004), p. 110.

^๗ Gulick L. and Urwick J., Papers on the Science of Administration, (New York: Institute of Public Administration, 1973), pp.18-19.

ด้าน คือ ๑) การวางแผนงาน (Planning) ๒) การจัดองค์การ (Organizing) ๓) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) ๔) การอำนวยการ (Directing) ๕) การควบคุมงาน (Control)

โดย Koontz (คูนท์) ได้ให้หลักในการบริหารงานว่าจะดีหรือไม่ยังมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้น ให้คำนึงถึงลักษณะของทฤษฎีในเรื่องต่อไปนี้ ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ๒) การช่วยวิเคราะห์งานเพื่อปรับปรุงพัฒนา ๓) การช่วยงานด้านวิจัยขององค์การให้ก้าวหน้า ๔) ตรงกับความต้องการของสังคม ๕) ทันสมัยกับโลกที่กำลังพัฒนา^๔

ทางด้านเจ้าของทฤษฎีการจัดการตามหลักวิทยาศาสตร์ ที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งการบริหารจัดการแบบวิทยาศาสตร์ Frederick Winslow Taylor (เฟรดเดอริค วินสโลว์ เทเลอร์) ได้พัฒนาการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ในหลักการ (Principles) ที่สำคัญ ๔ ประการ กล่าวคือ

๑) ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One Best Way) สำหรับงานแต่ละอย่าง คือ ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่ช่วยให้สามารถทำงานเสร็จรวดเร็วไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์มาตรฐานของงานจะต้องมีการจัดวางเอาไว้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ได้พิสูจน์มาแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดจริง และในเวลาเดียวกันการจ่ายผลตอบแทนแบบจูงใจต่าง ๆ ก็จ่ายให้ตามผลผลิตทั้งหมด

๒) ต้องมีคัดเลือกและพัฒนาคนงาน โดยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการรู้จักงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับคนงาน นอกจากนี้ก็ต้องมีการอบรมคนงานให้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกวิธีด้วย และในการคัดเลือกคนงานจะต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้คนที่มีคุณสมบัติที่ดีที่สุดตรงตามงานที่จะให้ทำ

๓) ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงานควบคู่กับการพิจารณาคนงานนี้ คนงานจะไม่คัดค้านต่อวิธีทำงานใหม่ที่ได้กำหนดขึ้น เพราะโดยหลักเหตุผลคนงานทุกคนจะเห็นจริงถึงโอกาสที่เขาจะได้รับรายได้สูงขึ้นจากการทำงานถูกวิธีที่จะช่วยให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น และ

๔) การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงาน ฝ่ายบริหารควรจะได้ประสานอย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่ใช่โดยการลงมือปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นงานของคนงานเท่านั้น

หลักการดังกล่าวเป็นวิธีการที่มีหลักเกณฑ์ตามหลักวิทยาศาสตร์ทำให้เกิดทฤษฎีการบริหารขึ้นมา ดังนั้นผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นจุดกลางของปัญหาและความสำเร็จของกลุ่มที่จะต้องรับผิดชอบ นำเอาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของกลุ่มมาคิดวิเคราะห์และปรับปรุงหาทางออกให้ได้เป็นผลดีที่สุดสำหรับกลุ่มให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่ง Peter F. Drucker (ปีเตอร์ เอฟ. ครักเกอร์) ได้อธิบายไว้ว่า “การบริหารคือ ศาสตร์และศิลปะ ในการทำงานให้สำเร็จรวดเร็วตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้โดยอาศัยฝีมือบุคคลอื่น” โดยได้พัฒนาทฤษฎีการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่

^๔ Harold Koontz & Heinz Wehrich, Ninth Edition Management, (New York: McGraw Hillbook, 1991), p. 4.

เน้นการให้บริการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ/จูงใจ (Leading) และการควบคุม (Control)^๔

การมีส่วนร่วม (Participation)

ความหมาย

จากการศึกษา พบว่า “การมีส่วนร่วม” นั้นมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายแนวคิดมากแต่โดยสรุปแล้วน่าจะหมายถึง การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการที่คนปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วม หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียนั้น ยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ^๖

ขณะเดียวกัน “การมีส่วนร่วม” ยังหมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มบุคคล ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนของโครงการพัฒนา การมีส่วนร่วมต้องเป็นไปในรูปที่ผู้รับการพัฒนา เข้ามามีส่วนกระทำให้เกิดการพัฒนา มิใช่เป็นผู้รับการพัฒนาตลอดไป ทั้งนี้เป็นการเกื้อหนุนให้เกิดการพัฒนาที่แท้จริงและถาวร การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ใช่หมายความว่าเพียงการดึงประชาชนเข้ามาทำกิจกรรมตามที่ผู้นำท้องถิ่นคิด หรือจัดทำขึ้น เพราะแท้จริงแล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนต่างๆมีกิจกรรม และวิถีดำเนินงานของตนอยู่แล้ว ประชาชนมีศักยภาพที่จะพัฒนาหมู่บ้านของตนได้ แต่ผู้บริหารการพัฒนามักไม่สนใจสิ่งที่มีอยู่แล้ว โดยพยายามสร้างสิ่งใหม่ๆขึ้นมาเพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นความคิด หรือโครงการของตน^๗

สำหรับ “การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา” นั้น เป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน^๘

^๔ Peter F. Drucker, The Practice of Management, (New York: Harper and Row Publishers, 1974), p. 12.

^๖ วันชัย วัฒนศัพท์, ความขัดแย้ง: ทางออกด้วยสันติวิธี, (นนทบุรี : สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า สมาคมสันติวิธีแห่งประเทศไทย, ๒๕๔๙.

^๗ เฉลียว บุรีภักดิ์และคณะ, ชุมชนวิชาการวิจัยชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : เอส อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์), ๒๕๕๕.

^๘ ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ, กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว), ๒๕๔๓.

องค์การสหประชาชาติได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ และเกี่ยวข้องกับมวลชนในระดับต่างๆ คือในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ทางสังคม และการจัดสรรทรัพยากร และในการกระทำโดยสมัครใจต่อกิจกรรม และต่อโครงการ^๔

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือโครงการตั้งแต่ต้น กล่าวคือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจในเรื่องที่จะพัฒนา พร้อมทั้งเข้าร่วมปฏิบัติในกิจกรรมของโครงการพัฒนา และมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลรวมทั้งรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนานั้นๆด้วย

ก. รูปแบบการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไป สามารถสรุปได้เป็น ๕ รูปแบบ

๑. การรับรู้ข่าวสาร (Public information) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

๒. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) การปรึกษาหารือ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือ ระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อที่จะรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม หรือประกอบการจัดทำรายงานการศึกษามลกระทบสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การปรึกษาหารือยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการกระจายข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนทั่วไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้น และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบทางเลือกในการตัดสินใจ

๓. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชน และฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรม และผู้มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นได้ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลที่จะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่นั้นหรือไม่ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายรูปแบบ รูปแบบที่พบเห็นกันบ่อย ได้แก่

๑) การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมลักษณะนี้จะต้องจัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ โดยเจ้าของโครงการหรือกิจกรรม จะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วมเพื่ออธิบายให้ที่ประชุมทราบถึงลักษณะโครงการ และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และตอบข้อซักถาม การประชุมในระดับนี้อาจจะจัดในระดับที่กว้างขึ้นได้ เพื่อรวมหลาย ๆ ชุมชนในคราวเดียวกัน ในกรณีที่มีหลายชุมชนได้รับผลกระทบ

๒) การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้งในเชิงวิชาการ จำเป็นจะต้องมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ในเชิงวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบายซักถาม และให้ความเห็นต่อโครงการ การประชุม

^๔ UN, 1974 อ้างถึงใน ปรีดา ปูนพันธ์ฉาย, “ผลของการให้คำแนะนำแบบมีส่วนร่วมต่อความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ”, รายงานวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๐.

อาจจะจัดในที่สาธารณะทั่วไป ผลการประชุมจะต้องนำเสนอต่อสาธารณะ และผู้เข้าร่วมประชุมต้องได้รับทราบผลดังกล่าวด้วย

๓) การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง ทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการ และฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ การประชุมและคณะกรรมการจัดการประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นยอมรับ มีหลักเกณฑ์ และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบทั่วกัน ซึ่งอาจมาจากการร่วมกันกำหนดขึ้น ทั้งนี้รูปแบบการประชุมไม่ควรจะเป็นทางการมากนัก และไม่เกี่ยวข้องกับนัยของกฎหมาย ที่จะต้องมีการชี้ขาดเหมือนการตัดสินในทางกฎหมาย การจัดประชุมจึงอาจจัดให้หลายวัน และไม่จำเป็นต้องจัดเพียงครั้งเดียว หรือสถานที่เดียวตลอดไป

๔. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในทางปฏิบัติที่จะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นได้ง่าย ๆ อาจดำเนินการให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เลือกตัวแทนของตนเข้าไปนั่งในคณะกรรมการใดคณะหนึ่ง ที่มีอำนาจตัดสินใจ รวมทั้งได้รับเลือกในฐานะที่เป็นตัวแทนขององค์กร ที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประชาชนในพื้นที่ซึ่งประชาชนจะมีบทบาท ชี้นำการตัดสินใจได้เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการพิเศษนั้นๆ ว่าจะมีการวางน้ำหนักของประชาชนไว้เพียงใด

๕. การใช้กลไกทางกฎหมาย (Law) รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยตรงในเชิงของการป้องกันแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้อง และป้องกันสิทธิของตนเอง อันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม และเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองคิดว่าจะได้รับ โดยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้หลักการเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในหลายๆ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านการรับรู้ข่าวสาร
- ๒) ด้านการพิจารณาการปฏิบัติราชการทางการปกครอง
- ๓) ด้านการกำหนดนโยบาย
- ๔) ด้านการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) ด้านการคัดเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖) ด้านการตรวจสอบและการปฏิบัติงาน
- ๗) ด้านการออกกฎหมาย

สรุปได้ว่า รูปแบบเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนนั้น สามารถจัดได้หลายรูปแบบด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ดำเนินการ ซึ่งอาจเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนจากระดับต่ำ ไปจนถึงระดับสูงสุด นั่นคือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บางโครงการอาจสามารถดำเนินการเพียงรูปแบบเดียว ก็สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ แต่สำหรับโครงการที่มีความซับซ้อนของโครงสร้างปัญหา ควรดำเนินการในลักษณะบูรณาการจากหลายๆรูปแบบเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของโครงการ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ตรงกับปัญหา และความต้องการที่แท้จริง

๗- ๑๖/๕

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมอาจมีอยู่มากมายหลายทฤษฎีด้วยกัน สามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) และทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy)

๑) ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นผู้แทนของผู้นำ และถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง/ถอดถอนผู้นำ เป็นเครื่องหมายของการที่จะให้หลักประกันกับการบริหารงานดี อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้เน้นเฉพาะการวางโครงการสร้างสถาบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเท่านั้น เช่น การเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้งโดยนับคะแนนลับและประชุมปรึกษาหารือประจำปี จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมตามนัยของทฤษฎีนี้ มิได้เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์การอย่างแท้จริง และผู้ที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจ ได้แก่ บรรดาผู้นำต่างๆ ที่เสนอตัวเข้าสมัครรับการเลือกตั้ง ส่วนผู้ตามนั้นเป็นเพียงแค่มือระดับเท่านั้น

๒) ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ตามแนวความคิดทฤษฎีนี้ การมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแต่การเข้าไปพิจารณาเลือกตั้ง หรือ ถอดถอนผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวางนโยบาย ทฤษฎีนี้ ยังมองการมีส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษาและพัฒนาการกระทำทางการเมืองและสังคมที่มี ความรับผิดชอบ นั่นก็คือการไม่ยอมให้มีส่วนร่วมนับว่าเป็นการคุกคามตามเสรีภาพของผู้ตาม^{๑๐}

จากทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้แล้วในช่วงต้นนั้นสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องมีหลักในการมีส่วนร่วมที่สำคัญ คือ ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อที่จะเสริมสร้างระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำให้เกิดการพัฒนาของหน่วยงาน

แนวโน้มของสถานการณ์ครอบครัว

จากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และภาวะความทันสมัยที่เน้นปัจเจกบุคคลและค่านิยมในการบริโภคและวัตถุนิยมมากขึ้น ส่งผลให้สังคมมีการแข่งขัน ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและกระแสเศรษฐกิจของประเทศและโลก ส่งผลต่อค่าครองชีพและแบบแผนของครอบครัว ผลกระทบดังกล่าวจะส่งผลให้ครอบครัวมีแนวโน้มประสบปัญหา ดังนี้

๑. โครงสร้างของครอบครัวทั้งในเมืองและในชนบทที่เป็นครอบครัวเดี่ยวจะมีแนวโน้มที่ขนาดของครอบครัวเล็กลง และรูปแบบของครอบครัวจะมีหลากหลายมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒. โครงสร้างของครอบครัวที่ประกอบด้วยบุคคลสองวัย คือ ผู้สูงอายุและเด็กจะมีมากขึ้นโดยเฉพาะในชนบทเนื่องจากการที่หนุ่มสาววัยแรงงานอพยพเข้าไปหางานทำในเมืองใหญ่ เมื่อมี

^{๑๐} ดิน ปรัชญพฤทธิ, ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๕), หน้า ๖๒.

ครอบครัวและมีบุตรโดยยังไม่มีความพร้อม ประกอบกับปัญหาค่าครองชีพสูง ก็จะส่งลูกไปให้ปู่ย่าตายายช่วยเลี้ยงดูจึงทำให้ครอบครัวในชนบทมีโครงสร้างเพียงบุคคลสองวัยคือวัยสูงอายุและเด็กมากขึ้น

๓. ผู้สูงอายุในชนบทที่เคยมีบทบาทในการถ่ายทอดคุณธรรมและวัฒนธรรมให้แก่ลูกหลาน และเป็นวัยที่ควรจะได้รับดูแล เอาใจใส่จากลูกหลาน จะถูกปรับเปลี่ยนบทบาทและรับภาระมากขึ้นในการทำหน้าที่แทนพ่อและแม่เด็กโดยจะต้องรับภาระในการเลี้ยงดูเด็กทั้งในทางกายภาพและจิตใจ โดยเฉพาะหนุ่มสาวที่อพยพมาจากชนบทและแสวงหางานทำในเมือง เมื่อมีบุตรก็จะส่งลูกให้ปู่ย่า ตายายช่วยเลี้ยงดูแทน สำหรับผู้ที่มีความรับผิดชอบก็จะมีการติดต่อ ส่งเสียเงินทองเป็นค่าเลี้ยงดู ผู้สูงอายุจะไม่ต้องรับภาระในการหารายได้เพื่อเลี้ยงดูหลาน แต่ในกรณีที่พ่อแม่เด็กไม่รับผิดชอบและห่างเหินการติดต่อก็จะทำให้ผู้สูงอายุต้องรับภาระหนักขึ้นทั้งในการหารายได้เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้การอบรมสั่งสอนเด็กด้วย ซึ่งภาระดังกล่าวส่งผลต่อภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุทั้งสุขภาพร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้การที่เด็กไม่ได้รับความใกล้ชิดกับพ่อแม่ยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กอีกด้วย ปัจจุบันจึงพบเด็กที่เติบโตขึ้นมีปัญหาทางจิตเวชมากขึ้น โดยเฉพาะโรคซึมเศร้า โรควิตกกังวล ฆ่าตัวตาย ติดสารเสพติด ประพฤติผิดศีลธรรมและผิดกฎหมาย มีความก้าวร้าวรุนแรง ประพฤติผิดทางเพศ

๔. ครอบครัวที่สามีและภรรยาอยู่ร่วมกันโดยไม่มีการจดทะเบียนสมรสมีมากขึ้น เนื่องจากค่านิยมในการรักษอิสระและไม่ต้องการพึ่งพิง ปัจจุบันพบว่ายังมีครอบครัวที่คู่สมรสอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ทั้งนี้โดยมีเหตุผลอันมาจากค่านิยมที่เปลี่ยนไป เหตุผลของการไม่จดทะเบียนสมรสมากที่สุด คือ ไม่อยากจดทะเบียน ไม่จำเป็น อยู่กันด้วยใจ ไม่มีใครนิยมจดทะเบียนแล้ว รองลงมาคือ ความยุ่งยากของการจดทะเบียน เช่น ไม่มีเวลา ไม่มีบัตรประชาชน หรือทะเบียนบ้าน ถ้ามมีปัญหาในการทำนิติกรรมจะได้เสียเงิน ป้องกันการมีปัญหาเรื่องทรัพย์สินสมบัติ ไม่อยากเป็นนาง เป็นต้น

๕. ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงลูกตามลำพังมีมากขึ้น เนื่องจากอัตราการหย่าร้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การแยกกันอยู่ของครอบครัว และจากการเสียชีวิตของคู่สมรส โดยเฉพาะครอบครัวที่มีแม่เป็นหัวหน้าครอบครัวและเลี้ยงลูกตามลำพังจะมีแนวโน้มสูงขึ้น การที่ครอบครัวมีผู้ปกครองที่เป็นพ่อหรือแม่คนเดียว ทำให้ต้องแบกความรับผิดชอบทั้งของตนเอง ครอบครัวและบุตรเพิ่มขึ้น ครอบครัวที่มีผู้ปกครองคนเดียวต้องรับภาระหนักด้านเศรษฐกิจ ประสบปัญหาความเครียดและความวุ่นวาย ทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนและการช่วยเหลือลูกในด้าน การเรียนอย่างเหมาะสม

๖. การเลี้ยงดูเด็กของครอบครัว พ่อแม่จะมีระยะเวลาการเลี้ยงดูและการอยู่กับลูกสั้นลงเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจและการให้ความสำคัญกับบทบาททางหน้าที่การงานมากกว่าครอบครัว เด็กเล็กจะถูกเลี้ยงดูในลักษณะดังนี้

(๑) ปู่ย่า ตายายเลี้ยงดูแทน สำหรับครอบครัวที่ฐานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคงและมีถิ่นฐานอยู่ในชนบท เมื่อคลอดบุตรและเลี้ยงดูได้ระยะหนึ่งก็จะส่งให้ปู่ย่า ตายายช่วยเลี้ยงดูแทน พ่อแม่จะอยู่กับตามลำพัง

(๒) มีผู้ช่วยดูแลเด็กโดยการว่าจ้างบุคคลมาช่วยเลี้ยงดูที่บ้านแทน พ่อแม่จะออกไปทำงานนอกบ้าน เด็กจะอยู่กับตามลำพังกับผู้ช่วยดูแล ซึ่งเด็กจะต้องอยู่กับผู้ช่วยดูแลทั้งวัน หาก

๗๕ ๑๖/๖/๒๕

บุคคลที่ได้มีคุณภาพจะทำให้เด็กมีการพัฒนาการที่ดี หรือหากมีผู้สูงอายุที่เป็นปู่ย่า ตายายอยู่ด้วยจะ ช่วยควบคุมการเลี้ยงดูได้ด้วย ในทางกลับกันหากผู้ช่วยดูแลเด็กไม่มีคุณภาพและคุณธรรม ก็จะมีผลต่อ พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กต่อไป

(๓) การจ้างสถานรับเลี้ยงเด็ก ซึ่งมีทั้งเข้าไป-เย็นกลับ และรับกลับสัปดาห์ละครั้ง สำหรับเด็กที่ถูกเลี้ยงดูในลักษณะที่ (๒) และ(๓) เมื่อเด็กมีอายุได้ ๒-๓ ขวบจะถูกส่งเข้า สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนหรือโรงเรียนอนุบาล ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะมีผลต่อพัฒนาการของ เด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

๗. เด็กกำพร้าพ่อหรือแม่หรือทั้งพ่อและแม่อันเนื่องมาจากพ่อแม่เสียชีวิตจากการติดเชื้อ เอชไอวีจำนวนมากขึ้น เช่น จากข้อมูลสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดลรายงาน ว่า ในปี ๒๕๔๓ มีกลุ่มเด็กอายุ ๐-๕ ปี ที่กำพร้าเพราะพ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์จำนวน ๓๐,๘๔๕ คน และกลุ่มเด็กอายุ ๐-๑๓ ปี จำนวน ๘๕,๖๖๓ คน และยังมีผู้ป่วยเอดส์เพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง จาก รายงานสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทยล่าสุด สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข รายงานว่า ผู้ติดเชื้อที่มีอาการแล้วและผู้ป่วยเอดส์ทั้งสิ้นจำนวน ๓-๕ แสนราย เสียชีวิตแล้วจำนวน มากกว่า ๗ หมื่นราย

สิทธิเด็ก

ปัจจุบันใช้แต่ผู้ใหญ่เท่านั้นที่มี “สิทธิ” หากแต่เด็กตัวเล็กๆ ก็มีสิทธิเช่นกันด้วยเหตุนี้ ทัว โลกจึงร่วมลงนามในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายนของทุกปี เป็น “วันสิทธิเด็กสากล” เพื่อให้ผู้ใหญ่ทุกคนหัน มาใส่ใจและเคารพกับสิทธิของเด็กกันมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นลูกหลานหรือเด็กที่ ไตๆ ก็ล้วนเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน แต่ละคนจึงย่อมมีสิทธิเฉกเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จึงต้องส่งเสริม และคุ้มครองในสิทธิเด็กที่มีอยู่อย่างเคารพ โดยสิทธิฯ ดังกล่าวได้รับการรับรองผ่านกฎหมายทั้งใน ระดับโลกและประเทศ สิทธิเด็กในแง่ทั่วไปแบ่งเป็น ๒ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มสิทธิทั่วไปที่เด็กควรได้รับ และกลุ่มสิทธิสำหรับกลุ่มเด็กที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

๑. กลุ่มสิทธิทั่วไปที่เด็กควรได้รับ คือ เด็กทุกคนต้องได้รับการส่งเสริมการพัฒนาให้ เป็นไปตามช่วงวัยพัฒนาการ และจะต้องไม่ถูกเลือกปฏิบัติ กลุ่มสิทธิเด็กที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็กที่ถูกทารุณ ได้รับความรุนแรง หรือเด็กที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งกลไกของ กฎหมายได้ให้สิทธิโอกาสในการพิจารณา และช่วยฟื้นฟูพฤติกรรมเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเปลี่ยน ทัศนคติความคิดจนกลับมาอยู่ในสังคมได้โดยไม่ว่างกลับเข้าไปกระทำความผิดอีก

๒) ด้าน สิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Right of the Child) ที่บังคับใช้ในประเทศไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๕ มีทั้งหมด ๔ ด้าน ได้แก่

๑. สิทธิในการมีชีวิต คือ สิทธิของเด็กที่คลอดออกมาแล้วจะต้องมีชีวิตอยู่รอดอย่าง ปลอดภัย อนุสัญญาฯ กำหนดว่ารัฐภาคีจะต้องรับรองว่าเด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวมาตั้งแต่เกิด และต้อง ประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ให้มีการอยู่รอดและพัฒนาของเด็ก

๒. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง เป็น สิทธิที่เด็กได้รับปกป้องคุ้มครองจากการ ทารุณกรรมทุกรูปแบบ เช่น การทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศ ซึ่งรวมถึงการล่วงละเมิด ทางเพศ หรือการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การค้าประเวณีเด็ก การขายเด็ก การนำเด็ก

ไปใช้ขอทาน ไม่ว่าจะโดยบิดา มารดา หรือผู้ใดก็ตาม นอกจากนี้ เด็กที่ลี้ภัยจากอันตรายเข้ามาในประเทศของภูมิลำเนา จะต้องได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือ สำหรับ 'เด็กพิการ' ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ก็ย่อมมีสิทธิที่จะใช้ชีวิตที่ดีอย่างมีศักดิ์ศรี และได้รับการส่งเสริมให้พึ่งพาตนเองได้

๓. สิทธิในด้านพัฒนาการ เด็ก ทุกคนจะได้รับการส่งเสริมให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ร่างกาย จิตใจ สังคม รวมถึงความพึงพอใจและความสุข เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมครอบครัวในโรงเรียน หรือสังคมที่เด็กอยู่ได้อย่างมีความสุข มีโอกาสเล่น พักผ่อน รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีอิสระในการคิดและแสดงออก โดยได้รับการกล่อมเกลาทางด้านจิตใจ ความรู้ ความคิดที่เหมาะสมกับวัย และที่สำคัญที่สุดก็คือเด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

๔. สิทธิในการมีส่วนร่วม เป็นสิทธิที่ให้ความสำคัญกับการแสดงออกทั้งในด้านความคิดและการกระทำของเด็ก ในการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่อาศัยอยู่ รวมทั้งสิทธิในการปกป้องเรียกร้องผลกระทบที่เกิดกับชีวิตความเป็นอยู่ของ เด็ก ด้วยการอนุญาตให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและสามารถแสดงความคิดเห็นโดยไม่กระทบสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอื่น

หากถามว่าเด็กในสังคมไทยปัจจุบันได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองเพียงพอหรือไม่ พบว่าปัจจุบันสิทธิเด็กในสังคมไทยได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองมากขึ้น มีการตั้งหน่วยงานรัฐ มีกลุ่มและองค์การเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองมากขึ้น แต่หากมองในแง่เชิงคุณภาพยังคงต้องมีการปรับปรุงอีกหลายประเด็น อาทิ การศึกษา หรือเชื้อชาติของเด็กผู้ลี้ภัย เป็นต้น

นอกจากนั้นประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ,พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานพ.ศ.๒๕๔๑ นอกจากนี้ยังได้ร่วมลงนามในข้อตกลงนานาชาติ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (หมายเลขที่ ๑๘๒) และมีบันทึกข้อตกลงนานาชาติเพื่อความเข้าใจร่วมกันระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ เป็นพื้นฐานในการทำงานด้านการคุ้มครองเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบสามารถแบ่งได้ดังนี้

๑. การละเมิด

๑) การละเมิดทางกาย เช่น การต่อยหรือทุบตี จับตัวเด็กเขย่า หรือโยน ตีเด็กด้วยวัสดุหรือสิ่งของ ใช้ไฟจี้หรือใช้น้ำร้อนลวก ทำให้เด็กหายใจไม่ออก

๒) การละเมิดทางเพศ เช่น การข่มขืน การสำเร็จความใคร่ การกอดรัดดูปล้ำได้ร่างกาย การให้เด็กได้รับรู้ในสิ่งที่ไม่สมควรทางเพศ และชักนำให้เด็กประพฤติตนในเชิงยั่ววานทางเพศ ซึ่งรวมถึงการให้เด็กดูหรือมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อลามกด้วย

๓) การละเมิดทางอารมณ์ เช่น ทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาเองไม่มีใครรัก ไร้ค่า ไม่คู่ควร การข่มขู่จนทำให้รู้สึกตกใจกลัว การดูถูกเหยียดหยาม เยาะเย้ย ทำให้เด็กอับอาย การเลือกปฏิบัติแบ่งแยกก็ดักกัน

๒. การใช้ความรุนแรงต่อเด็ก คือ การกระทำที่ส่งผลร้ายต่อความปลอดภัย สวัสดิภาพ และสภาพจิตใจของเด็ก เช่น เด็กที่เข้าร่วมในกลุ่มเด็ก/เยาวชน ที่มีการใช้ความรุนแรง, การรังแก

ระหว่างเด็ก (bullying), การรับน้องในสถาบันการศึกษาด้วยกิจกรรมที่รุนแรง หรือความรุนแรงระหว่างบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวเนื่องกันซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดนอกบ้าน

๓. การละเลย คือ ความบกพร่องในการจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาของเด็กในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่สุขภาพ การศึกษา พัฒนาการทางอารมณ์ โภชนาการ ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ในบริบทที่ครอบครัวหรือผู้ดูแลมีความสามารถที่จะจัดหาได้ตามสมควร จนถึงขั้นที่เกิดอันตรายต่อร่างกายและพัฒนาการของเด็ก เช่น เด็กไม่ได้รับอาหารเพียงพอ ขาดเสื้อผ้า ไม่มีที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย ปล่อยเด็กไว้โดยไม่มีใครดูแล ทำให้เด็กต้องดูแลตนเอง หรือรับหน้าที่ดูแลน้องๆ ทั้งที่ตนเองยังมีอายุน้อยเกินควร ละเลยที่จะพาเด็กไปหาหมอหรือไปโรงเรียน

๔. การแสวงประโยชน์จากเด็ก คือ การใช้เด็กในกิจกรรมซึ่งสนองประโยชน์แก่คนอื่นแต่บั่นทอนสุขภาพกาย และจิตใจของเด็ก เช่น การค้าเด็ก, การใช้แรงงานเด็ก, การค้าประเวณีเด็ก, การผลิตสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก, การบังคับให้เด็กแต่งงาน, การบังคับใช้เด็กเป็นกองกำลังสู้รบ และการนำเด็กไปขอตาน

ทั้งนี้การถูกละเมิด ละเลย แสวงประโยชน์ และการใช้ความรุนแรง สามารถเกิดขึ้นได้กับทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติโดยมิชอบ ได้แก่ เด็กพิการ เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ เด็กเร่ร่อน เด็กที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เด็กผู้อพยพและเด็กไร้สัญชาติ

กระบวนการทำให้เป็นคนชายขอบ (Marginalisation) ในสังคมไทย

กระบวนการที่ทำให้เป็นคนบางกลุ่มกลายเป็นคนชายขอบ รวมทั้งการสร้างภาวะชายขอบให้กับคนบางกลุ่มในสังคมไทยนั้น สัมพันธ์กับหลากหลายมิติ ทั้งทางภูมิศาสตร์ การเมือง สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ดังกล่าวแล้วข้างต้น แต่ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ กระบวนการทำให้เป็นคนชายขอบที่สัมพันธ์กับโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมไทย ซึ่งผู้มีอำนาจครอบงำการจัดประเภทกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม โดยรวมเอาผู้ที่มีอัตลักษณ์เหมือนกันไว้และกีดกันคนที่มีอัตลักษณ์แตกต่างจากคนส่วนใหญ่ให้ไปอยู่ ชายขอบของสังคม กระบวนการที่ทั้งผลักคนออกและรวมคนไว้ให้อยู่ในภาวะชายขอบของสังคมไทยที่วุ่นวายนี้ได้แก่

(๑) กระบวนการสร้างรัฐชาติไทยและกระบวนการสร้างความเป็นไทย (Thai-isation) ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยการก่อตัวของรัฐชาติและลัทธิชาตินิยมที่มีการสถาปนาความเป็นรัฐขึ้น มีการกำหนดดินแดน อาณาเขตและลากเส้นพรมแดนระหว่างประเทศ สรรวบรวมผู้คนไว้ในรัฐชาติเดียว อยู่ ภายใต้ระบบการปกครองเดียวกันทั้งประเทศ และสร้างวัฒนธรรมแห่งชาติที่เป็นแบบแผนเดียวกันให้ทุกคนยึดถือร่วมกัน เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะนำไปสู่เอกราชหรือความเป็นชาติเดียวกันได้ ผู้คนหลากหลายชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรมที่เคยอาศัยอยู่ปะปนกันบนดินแดนแถบนี้จำนวนไม่น้อยจึงกลายเป็นคนชายขอบและต้องตกอยู่ในภาวะชายขอบไปโดยปริยาย เนื่องจากมีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างจากมาตรฐานของศูนย์กลาง และมีชีวิตประจำวันที่ต่างออกไปจากวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งมักจะอยู่ภายใต้วาทกรรมที่ว่าเพราะไม่เหมือนจึงไม่เป็นไทยและมักนำไปสู่ความเชื่อว่าการแตกต่างเหล่านั้นเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติได้โดยง่าย

๗๑๖

(๒) การพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย (Modernisation) แม้สังคมไทยจะได้ชื่อว่าเป็นไม่ได้ตกอยู่ในอาณานิคมของมหาอำนาจชาติใด แต่กระบวนการพัฒนาประเทศให้เป็นตะวันตก (Westernisation) และการทำให้ไทยเป็นชาติทันสมัยด้วยเศรษฐกิจทุนนิยมเสรีนิยม เป็นแนวทางพัฒนาหลักที่รัฐไทยใช้สร้างประเทศเช่นเดียวกับการพัฒนาที่เป็นกระแสหลักของโลก ภายใต้การดำเนินนโยบายพัฒนาด้วยระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม คือเลือกปฏิบัติให้ความสำคัญกับเขตเมืองส่วนกลางมากกว่าภาคชนบทส่งเสริมอุตสาหกรรมมากกว่าเกษตรกรรมหรือเลือกที่จะส่งเสริมบางส่วนของภาคเกษตร ทำให้คนบางกลุ่มถูกทอดทิ้ง ถูกกั้นออกจากกระแสพัฒนา ไม่ถูกให้ความสำคัญ ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกับคนกลุ่มอื่น และกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสจากการพัฒนาเศรษฐกิจในที่สุด

(๓) การขยายตัวของทุนนิยมและกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalisation) เมื่อสังคมไทยขับเคลื่อนไปด้วยระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี ที่ยังมีข้อโต้แย้งในแง่ของความเป็นธรรมในการจัดการทรัพยากรและความต้องการผ่านกลไกตลาดในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งไม่ได้เป็นกลไกจัดสรรทรัพยากรที่ดีที่สุด และนำไปสู่การสร้างควมไม่ยุติธรรมทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง กีดกันให้คนบางกลุ่มไร้อำนาจต่อรองกับตลาดกลายเป็นคนชายขอบ

ขณะเดียวกันภายใต้การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ที่เศรษฐกิจทุนนิยมไร้พรมแดนแผ่ขยายครอบคลุมอย่างเสรี ก็มีข้อสังเกตว่ายิ่งแสดงให้เห็นความขัดแย้งกับประชาธิปไตย และยิ่งขยายช่องว่างระหว่างชนชั้นและความเหลื่อมล้ำไม่เป็นธรรมในสังคม ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากช่องว่างระหว่างรายได้ของคนจนและคนรวยที่ห่างกว้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาวะชายขอบที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์จึงสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกหนทุกแห่ง และในรูปแบบที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แม้จะอยู่ในพื้นที่ศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ สังคมวัฒนธรรม การศึกษา อัตลักษณ์ ทางชาติพันธุ์หรือแม้แต่ทางเศรษฐกิจ ในแง่นี้ความเป็นคนชายขอบจึงไม่ได้เป็นเพียงการถูกกั้นให้ไปอยู่ในตำแหน่งทางสังคมที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจหรืออำนาจเท่านั้น แต่ยังเป็นเรื่องของความรู้และความจริงที่ถูกสร้างขึ้นมาอธิบายกลายเป็นสามัญสำนึกที่รับรู้และเข้าใจกันโดยไม่ต้องตั้งคำถาม คนชายขอบเองก็อาจจะรับหรืออ้างอิงไปเป็นความจริงเกี่ยวกับตัวเองด้วย รวมทั้งมีการต่อต้าน ได้แย้ง ปฏิเสธในเวลาเดียวกัน การทำความเข้าใจหรือมองให้เห็นปรากฏการณ์ของคนชายขอบ อันรวมถึงความเป็นคนชายขอบ และกระบวนการทำให้เป็นคนชายขอบนั้นจึงมักเน้นการศึกษาให้ครอบคลุมถึงวาทกรรมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่กำหนดความหมายทางสังคมและภาพฝังใจที่ตายตัวให้กับคนกลุ่มต่างๆ ร่วมด้วย

ความเป็นชายขอบกับความเป็นเมืองศูนย์กลาง

คำว่า “ชายขอบ” หรือ “ความเป็นชายขอบ” (Marginality) หรือกระบวนการผลักให้เป็นชายขอบ (Marginalisation) ซึ่งได้รับอิทธิพลในเชิงแนวคิดทฤษฎีมาจาก ทฤษฎีการพัฒนา ที่เรียกว่า การพัฒนาความด้อยพัฒนา และทฤษฎีการพึ่งพิง (Dependency Theory) ของนักวิชาการในแอฟริกา และลาตินอเมริกา ซึ่งทำการพัฒนาแนวคิดและทฤษฎีนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นการคัดค้าน หรือ เป็นแรงต้าน หรือ จะเรียกว่าเป็น “ยาแก้” ต่อ “โรคความด้อยพัฒนา” ที่กลุ่มนักวิชาการตะวันตกหยิบยื่นให้ อันเป็นผลมาจากการนำเสนอทฤษฎีความทันสมัย หรือการพัฒนาความทันสมัย

ทฤษฎีดังกล่าววิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศที่เป็นศูนย์กลางของระบบทุนนิยม และประเทศบริวาร ที่เป็นชายขอบของระบบเศรษฐกิจของโลก ซึ่งถูกเอารัดเอาเปรียบจากประเทศทุนนิยมศูนย์กลาง เพราะอยู่ภายใต้เงื้อมมือของระบบที่ไม่มีความเท่าเทียมด้านอำนาจ และการแลกเปลี่ยนที่ไม่เท่าเทียมของระบบการค้าของโลก และนักวิชาการด้านการพัฒนาได้นำเอาแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ในระดับภูมิภาค และระดับประเทศหรือ รัฐ-ชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเมืองกับชนบท ความสัมพันธ์ระหว่างคนในชนชั้นต่างๆ ในสังคม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาคเศรษฐกิจที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี เพราะทำให้มองเห็นถึงความแตกต่างหลากหลายต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมมากขึ้น และยังทำให้เข้าใจถึงการดำรงอยู่ หรือการเกิดขึ้นของความแตกต่างหลากหลายดังกล่าวอีกด้วย

สำหรับในกรณีของเด็กชายขอบก็เช่นกันที่สามารถนำทฤษฎีศูนย์กลางและชายขอบ (Centre and Periphery) มาใช้ในการอธิบายได้อย่างมีความสอดคล้องเป็นอย่างดี เพราะสามารถทำให้มองเห็นถึงความสลับซับซ้อนที่ดำรงอยู่ในเมือง เหมือนดังที่งานศึกษาของนักวิชาการหลายๆ ท่านได้สะท้อนออกมาก่อนหน้านี้ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาในกลุ่มเกย์ หญิงรักหญิง วัยรุ่น คนชรา-ผู้สูงอายุ คนเก็บขยะ และเด็กข้างถนนในเมือง และทำให้เข้าใจความหลากหลายของความเป็นชายขอบ ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางชนชั้น ความแตกต่างทางเพศสภาพ และความแตกต่างของวัย-อายุ

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าความแตกต่างและความสลับซับซ้อนภายในกลุ่มหรือคนที่อยู่ในระนาบเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกันนั้น เมื่อนำเอาประเด็นชนชั้น (Class) วัย-อายุ (Age) ชาติพันธุ์ (Ethnicity) และเพศสภาพ (Gender) เข้ามาพิจารณาร่วมด้วย ก็ยังพบความแตกต่างและความสลับซับซ้อนมากขึ้นไปอีก ตัวอย่างเช่น กรณีของกลุ่มหญิงรักหญิง เมื่อนำประเด็นชนชั้นเข้ามาประกอบการพิจารณา ก็พบว่าหญิงรักหญิงที่เป็นชนชั้นกลาง มีการปฏิบัติและมีสำนึกที่แตกต่างจากหญิงรักหญิงที่เป็นสาวโรงงานหรือสาวชนบทหรือมีลักษณะที่แยกย่อยลงไปอีก โดยเฉพาะเมื่อนำประเด็นวัย-อายุเข้ามาพิจารณาจะพบว่าความสำเร็จในการดำเนินอาชีพนี้มีความสัมพันธ์กับอายุของเด็กเท่านั้น

๑๐. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กุลภา วจนสาระ^{๑๑} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “มองหาความเป็นธรรมในสังคมไทยผ่านคนชายขอบ” พบว่าสังคมไทยไม่เคยมีความคิดเรื่องความเป็นธรรม แต่ยอมรับความสัมพันธ์ที่ไม่เสมอภาคระหว่างคนแต่ละชั้นเป็นแก่นสำคัญในแบบแผนความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้ความเป็นธรรมในสังคมไทยมีลักษณะดังนี้ คือ ๑) มองความเป็นธรรมทางศีลธรรมภายใต้กฎแห่งกรรมของพุทธศาสนา นำไปสู่การยอมรับความไม่เท่าเทียมกันของมนุษย์ และทุกข์หรือสุขที่เกิดขึ้นในชีวิตเป็นไปตามยถากรรม ๒) เข้าใจความเป็นธรรมอย่างสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอุปถัมภ์ ๓) ยอมรับความยุติธรรมที่

^{๑๑} กุลภา วจนสาระ, “มองหาความเป็นธรรมในสังคมไทยผ่านคนชายขอบ”, รายงานวิจัย, นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๖.

สัมพันธ์กับสถานะทางสังคมและอำนาจที่มีเหนือกว่า และ ๔) ความพยายามสร้างความเป็นธรรมทางสังคมให้เกิดขึ้นด้วยการปรับใช้แนวคิดด้านสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เสมอกัน และการจัดสรรปันส่วนกระจายความเป็นธรรมในสังคม แต่ด้วยเหตุที่กลุ่มประชากรชายขอบในสังคมไทยยังคงถูกมองอย่างแตกต่างและเป็นอื่น ความเป็นธรรมทางสังคมซึ่งเชื่อว่าจะเกิดขึ้นได้บนพื้นฐานของการตระหนักถึงความเท่าเทียมในการเป็นมนุษย์ และการกระจายผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ทางสังคมตามสถานภาพอย่างเหมาะสมนั้นยังเป็นสิ่งที่ห่างไกลความเป็นจริงในสังคมไทยอย่างยิ่ง

นัทธนี ประสานนาม^{๑๒} ศึกษาวิจัย “คนชายขอบสังคมเมืองในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่” พบว่า กวีแสดงให้เห็นว่าความเป็นชายขอบของคนกลุ่มนี้เกิดขึ้นจากการบรรจบกันของความเป็นรองในแง่ชนชั้น เพศสถานะ และรุ่นวัย อันเป็นส่วนสำคัญที่กีดกันคนชายขอบออกจากวงเข้าถึงทรัพยากรของสังคมเมือง กวีนำเสนอภาพชีวิตของคนชายขอบด้วยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่หลากหลายผ่านมุมมองของนักมนุษยธรรม ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นพันธกิจของกวีสมัยใหม่ที่มีต่อสังคมอย่างไรก็ตาม ภาพชีวิตของคนชายขอบที่ปรากฏยังมีลักษณะเหมารวมอันนำไปสู่ปัญหาความสมดุลระหว่างคุณค่าของกวีนิพนธ์ในการสร้างอารมณ์สะท้อนใจกับการชี้ให้เห็นศักยภาพที่แท้จริงของมนุษย์ซึ่งจะยังเป็นที่ยกเถียงต่อไป

นฤมล อรุโณทัย^{๑๓} และคณะ ศึกษาวิจัย “ความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรชายขอบเรื่องวาระการพัฒนาหลังปีพ.ศ. ๒๕๕๘” พบว่า ในปัจจุบันแนวคิดของ “ชายขอบ” ได้ขยายจนครอบคลุมไปถึงผู้คนที่อยู่ห่างไกลจากศูนย์กลาง ทั้งทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม จากกรอบคิดดังกล่าว คนจนเมือง ผู้อาศัยในชุมชนแออัด ผู้ติดเชื่อเอชไอวี/เอดส์ ผู้พิการ ผู้ค้าขายหาบเร่แผงลอย คนไร้บ้าน คนไร้รัฐ ขอทาน พนักงานขายบริการ แรงงาน แรงงานข้ามชาติ ผู้หญิง กลุ่มคนหลากหลายทางเพศ และกลุ่มอื่นๆ จึงถูกพิจารณาว่าเป็นกลุ่มประชากรชายขอบของสังคม สิ่งที่น่าสนใจคือแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายการศึกษาภาคบังคับและประกันสุขภาพถ้วนหน้า แต่กลุ่มเป้าหมายได้เลือกตัวเลือก “การศึกษาที่ดี” และ “การดูแลสุขภาพที่ดียิ่งขึ้น” ว่าเป็นความต้องการในอันดับต้นๆ ข้อมูลจากภาคสนามได้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มประชากรชายขอบต้องการให้รัฐบาลจัดให้มีการศึกษาที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและจะต้องให้การศึกษาแก่ชนชาติพันธุ์ ผู้พิการ และคนยากจน เป็นต้น หลักสูตรการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ และควรรวมเอาการเรียนการสอนเกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านเข้าไปในหลักสูตรด้วย

^{๑๒} นัทธนี ประสานนาม, “คนชายขอบสังคมเมืองในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่”, รายงานวิจัย, กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๖.

^{๑๓} นฤมล อรุโณทัย และคณะ, “ความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรชายขอบเรื่องวาระการพัฒนาหลังปีพ.ศ. ๒๕๕๘”, รายงานวิจัย, กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๑๑. การสืบค้นจากฐานข้อมูลสิทธิบัตร (ไม่มี)

๑๒. เอกสารอ้างอิงของโครงการวิจัย

๑. ภาษาบาลี - ไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Sources)

พระไตรปิฎกบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____ . พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____ . พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถาแปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources)

(๑) หนังสือ :

งามพิศ สัตย์สงวน. การจัดระเบียบทางสังคมในสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

จรรยา คุณมี. การบริหารจัดการ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๒.

จรรยา สุภาพ. หลักรัฐศาสตร์. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔.

จิระพรรณ กาจนะจิตรา. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์, ๒๕๒๘.

ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์. พัฒนาชนบทยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ชัยอนันต์ สมุทรวาณิช. ประชาธิปไตยสังคมนิยมกับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต, ๒๕๒๐.

ชาติชาย ณ เชียงใหม่. การบริหารการพัฒนาชนบทเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพมหานคร : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, ๒๕๔๓.

ชิตยา สุวรรณชฎ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗

ณรงค์ สีนสวัสดิ์. สังคมกับการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : แพร่วิทยา, ๒๕๒๑.

ณรงค์ เส็งประชา. มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๔ กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, ๒๕๔๑.

ณัฐพล ชันธไชย. แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท, กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๗.

เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๘.

ถวิล ธาราโกชน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๒.

เถาว์วัลย์ นันทากิวัฒน์. หลักการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. พระพุทธศาสนากับสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพมหานคร : หจก.สหชัยบล็อกการพิมพ์, ๒๕๔๔.

นรินทร์ จงวุฒิเวศย์. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาชนบท หน่วยที่ ๑ - ๗, พิมพ์ครั้งที่ ๘ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.

นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ และ พูนศิริ วัจนะภูมิ. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. เอกสารการสอนชุดวิชา คหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ ๑-๗, พิมพ์ครั้งที่ ๒ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.

นิศารัตน์ ศิลปะเดช. ประชากรกับการพัฒนาชีวิต. กรุงเทพมหานคร : พิธีกรรมการพิมพ์, ๒๕๓๙.

บุญทัน ดอกไธสง. การจัดการองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ ๘ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

บุญทัน ดอกไธสง และคณะ. กระบวนการและวิธีการพัฒนาจิตใจเพื่อพัฒนาสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รัชดา ๘๔ เมเนจเม้นท์, ๒๕๓๙.

ปกรณ์ ปรียากรณ์. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการพัฒนาชนบทหน่วยที่ ๑ - ๖, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๘.

ประยงค์ สุวรรณบุปผา. รัฐปรัชญา แนวคิดตะวันออก - ตก. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, ๒๕๕๑.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕, พิมพ์ครั้งที่ ๕ กรุงเทพมหานคร : บริษัท อักษรเจริญทัศน์ จำกัด, ๒๕๓๘

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). พุทธวิธีการบริหาร. พิมพ์พิเศษ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๙. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พระเทพเวที (ป.อ. ปยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

_____ . พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

_____ . ภาวะผู้นำ : ความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ ๗, กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา, ๒๕๔๕.

_____ . การพัฒนาที่ยั่งยืน , กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกลบอลทอง, ๒๕๓๙.

_____ . ธรรมบัญญัติชีวิต , กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา สำนักงานพระพุทธรักษาแห่งชาติ, ๒๕๔๐.

_____ . พุทธธรรมกับการพัฒนาชีวิต , กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๔๐.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). ธรรมบัญญัติชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนาสำนักงานพระพุทธรักษาแห่งชาติ, ๒๕๔๗.

_____ . ภาวะผู้นำ : ความสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา, ๒๕๔๖.

พรทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร : บริษัท แอคทีฟ พรีนติ้ง จำกัด, ๒๕๔๗.

๗-๑๒๗

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๘ กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท, กรุงเทพมหานคร : ห.ส. ม.ไทยอนุเคราะห์ไทย, ๒๕๒๖.

วิทย์ วิศทเวทย์และคณะ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๓๓.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. การพัฒนาตามแนวพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๓๐.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๖.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. สังคมไทยแนวทางวิจัยและพัฒนา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๕.

สถิต วงศ์สุวรรณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : บำรุงสาส์น วังบุรพา, ๒๕๒๙.

สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖ กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๒.

สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗

สุนทร โคมิน. ผลกระทบของการพัฒนาในแง่มุมมองของจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๒๒.

เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารและการพัฒนา, กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

เสนาะ ดิยาวี. หลักการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

อมร รักษาสัตย์. การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ วี เจ พรินต์ติ้ง, ๒๕๔๔.

อัจฉรา โพธิยานนท์. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๓๙.

อุทัย หิรัญโต. สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, ๒๕๒๖.

(๒) วารสาร :

ประเวศ วัชรี, “ทางเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาไทย” วารสารวิจัยสังคม ๗ (๑ - ๒).

(๓) บทความ :

พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ในพิธีบรมราชาภิเษกเป็นปฐมพระบรมราชาบาท, วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓.

(๔) อินเทอร์เน็ต

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์. การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน. <www.uinthaicm / index.php? Lay = 82 3 7k> , (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖)

(๕) วิทยานิพนธ์

กุลภา วจนสาระ, “มองหาความเป็นธรรมในสังคมไทยผ่านคนชายขอบ”, รายงานวิจัย, นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๖.

นัทธนี ประสานนาม, “คนชายขอบสังคมเมืองในกว๊านพนธ์ไทยสมัยใหม่”, รายงานวิจัย , กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๖.

นฤมล อรุโณทัย และคณะ, “ความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรชายขอบเรื่องวาระการพัฒนาหลังปีพ.ศ. ๒๕๕๘”, รายงานวิจัย, กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๒. ภาษาอังกฤษ

George R. Terry, Principles of management. Illinois : Richard D. Irwin, 1977.

Hersey and Blanchard, quoted in Robert N. Lussier, Management and Fundamentals, New York : South-Western College Publishing, 2000.

I.L. Richardson & Sidney Baldwin. Public Administration : Government in Action. Ohio : Charles E. Merrill Publishing Co, 1976.

Rennis Likert et. Al, 1961, quoted in Dessler Gary, Management : Principles and Practices for Tomorrow's Leader, 3rd ed., New Jersey : Pearson Education, Inc., 2004.

Robert J. House, 1974, pp. 81 - 98, quoted in Dessler Gary, Management : Principles and Practice for Tomorrow's Leader, 3rd ed., New Jersey : Pearson Education, Inc., 2004.

Streeten, Paul. The Frontiers of Development Studie. London : MacMillan, 1972.

Vroom and Yetton, 1973, quoted in Dessler Gary, Management : Principles and Practice for Tomorrow's Leader, 3rd ed. , New Jersey : Pearson Education, Inc., 2004.

๑๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เช่น การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลิต รายงานผลการศึกษาจากการวิจัยเรื่องนี้นำไปสู่

๑) ได้ฐานข้อมูลเด็กชายขอบในพื้นที่ชุมชนเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๒) ได้ทราบกลไกและกระบวนการเสริมสร้างสิทธิพลเมืองให้กับเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๓) ได้ผลวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

หน่วยงาน ที่นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

๑) รัฐบาล

๒) ระดับกรม หรือ ระดับกระทรวง

๓) ระดับอำเภอ หรือ ระดับจังหวัด

๔) ระดับชุมชน หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๔. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

๑) ถ่ายทอดให้กับประชาชนและชุมชนรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนแก้ไขปัญหาให้กับเด็กชายขอบ

๒) ดำเนินการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขยายแนวทางการดำเนินการพัฒนาสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในระดับหน่วยงานในท้องถิ่น มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย หรือหน่วยงานรัฐ

๓) ดำเนินการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแนวความคิดผ่านสื่อสารมวลชนเพื่อกระจายไปยังกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่อื่น หรือ ท้องถิ่นอื่น

๑๕. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยและคณะจะดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง “สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์” ในเรื่องต่อไปนี้

๑๕.๑ รูปแบบการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบประยุกต์ (Apply Research) โดยวิธีการแบบคุณภาพภาคสนาม (Qualitative Research) ด้วยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) และการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ (Expertise) เพื่อรวบรวมรายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑๕.๒ ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารระดับกรมหรือระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการชุมชนเมือง, ผู้บริหารหน่วยงานราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งของสังคมเมือง, ประชาชนหรือองค์กรภาคประชาชน (NGO) ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเข้าสู่ในกระบวนการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑) สัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ผู้บริหารระดับกรมหรือระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการชุมชน การแก้ไขปัญหาด้านสิทธิเด็ก สิทธิมนุษยชน เป็นต้นว่า

ผู้บริหารหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งของสังคมเมือง, ประชาชนหรือองค์กรภาคประชาชน (NGO) เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการในการเปลี่ยนแปลงของชุมชนเมือง จังหวัดนครสวรรค์ รวมถึงสภาพของปัญหาเด็กชายขอบและแนวทางแก้ไข

๒) สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาข้อเสนอแนะถึงกลไกและกระบวนการเสริมสร้างสิทธิพลเมืองให้กับเด็กชายขอบ รวมถึงรวบรวมผลวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ผู้บริหารระดับกรมหรือระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสังคมเมือง การแก้ไขปัญหาด้านสิทธิเด็ก, สิทธิมนุษยชน, ผู้บริหารหน่วยงานราชการ, ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งของสังคมเมือง, รวมถึงผู้แทนประชาชนหรือองค์กรภาคประชาชน

๓) การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ (Expertise) เพื่อรวบรวมรายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑๕.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทั้งหมด ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑) แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview Form)
- ๒) แบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Form)
- ๓) แบบประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ (Expertise)

๑๕.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีวิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

๑) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) ได้แก่ ข้อมูลจากพระไตรปิฎก วรรณคดี ฎีกา อนุฎีกา และคัมภีร์ ทั้งฉบับภาษาบาลีและภาษาไทย

๒) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) หรือ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคนชายขอบ (Marginal People) สิทธิพลเมือง (Civil Rights) เด็กด้อยโอกาส (Disadvantaged Children) สังคมเมือง (Urban Society) การมีส่วนร่วม (Participation) การบริหารจัดการ (Management) ฯลฯ

๓) การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชน โดยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากผู้บริหารระดับกรมหรือระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการชุมชน รวมถึงผู้บริหารหน่วยงานราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน หรือองค์กรภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้องหรือมีที่ตั้งอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำไปสู่การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ถึงรูปแบบการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมในสังคมไทย (อำเภอเมือง)

๔) สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้บริหารระดับกรมหรือระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารหน่วยงานราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน หรือองค์กรภาคประชาชน เพื่อระดมแนวคิดมุมมองที่มีต่อสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง

๕) การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ (Expertise) ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมรายละเอียดให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑๕.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ศึกษาวิเคราะห์ หลักพุทธธรรมที่ได้จากการศึกษาพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา คัมภีร์ ทั้งฉบับภาษาบาลีและภาษาไทย รวมถึงเอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การมีส่วนร่วม การเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ หรือ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ร่วมกับการศึกษากฎหมาย รูปแบบ หรือ กลไกที่เกี่ยวข้องและเคยถูกนำมาใช้ในโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มาจำลองเป็นแนวทางหรือรูปแบบในการส่งเสริมสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง เพื่อนำไปสู่การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓) การใช้เทคนิค SWOT - SWOT Matrix และ Content Analysis เพื่อศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง จังหวะ และโอกาส รวมถึงประเด็นทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิเด็ก แล้วเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านการพัฒนาเพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้

๑๖. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยใช้ระยะเวลา ๑๒ เดือน ผู้วิจัยจะทำการวิจัยตามแผนการดำเนินการข้างล่างนี้

แผนการบริหารและ แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)												
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑. ขออนุมัติโครงการ	↔												
๒. ประชุมเตรียมความพร้อมของคณะผู้ ร่วมวิจัยเพื่อวางแผนดำเนินการวิจัย		↔											
๓. การศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะความรู้ในเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการลงพื้นที่			↔										
๔. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ สกัดองค์ ความรู้ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก					↔								
๕. ออกแบบเครื่องมือและทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในกลุ่มประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง						↔							
๖. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย เพื่อให้มีความชัดเจนและครอบคลุม วัตถุประสงค์มากที่สุด							↔						

๗๗. ๑๒/๗

แผนการบริหารและ แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๗. ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจาก กลุ่มตัวอย่าง								←→				
๘. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติจากการวิจัย เชิงสำรวจ ประกอบการตีความหรือหา ความเชื่อมโยงจากผลการสัมภาษณ์เชิง ลึกและจากเวทีสนทนากลุ่มมาสกัดเป็น ตัวแบบหรือองค์ความรู้									←→			
๙. นำองค์ความรู้หรือตัวแบบที่ได้ไปสู่อ การจัดพิมพ์รายงานนำเสนอต่อ สาธารณชน											←→	

๑๗. ปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัย (อุปกรณ์การวิจัย, โครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ) ระบุเฉพาะปัจจัยที่
ต้องการเพิ่มเติม

๑) วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์มีความพร้อมในด้านองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา และ
สาขาวิชารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ มีห้องประชุมขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และมีห้อง
ทำงานพร้อมอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่มีความพร้อม

๒) มีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่พร้อมจะคอยประสานและสนับสนุนการวิจัย

๓) มีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์เป็นส่วน
สนับสนุน

๔) มีอุปกรณ์เครื่องมือและสื่อที่จะนำเสนอการวิจัย ทั้งกล้องวีดีทัศน์ กล้องบันทึกภาพ
เครื่องบันทึกเสียง

๕) พื้นที่ศึกษาวิจัยมีอาณาเขตติดกับวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

๖) ในส่วนที่ต้องการ คือ การสานต่อกับองค์กร / สถาบันการศึกษา / สถาบันวิจัยที่
เกี่ยวเนื่องกับนโยบายในด้านการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างชัดเจนเพื่อประกอบการศึกษาวิเคราะห์เชิง
นโยบาย

๑๘. งบประมาณของโครงการวิจัย

รายการ	จำนวนเงิน
๑. งบบุคลากร (ถ้ามี) (ให้เขียนเฉพาะรายการที่มี)	
๑.๑ ผู้ช่วยนักวิจัยทำงานเต็มเวลา - ค่าจ้างชั่วคราว ปฏิญญาโท จำนวน ๑ คน ๕ เดือน (๑ x ๕ x ๕,๐๐๐ = ๒๕,๐๐๐ บาท)	๒๕,๐๐๐
รวม	๒๕,๐๐๐
๒. งบดำเนินงาน (ให้เขียนเฉพาะรายการที่มี)	
๒.๑ ค่าตอบแทน	
๒.๑.๑ ค่าตอบแทนคณะวิจัย (เฉพาะผู้อำนวยการแผนงานวิจัย/หัวหน้าโครงการวิจัย)	๑๐,๐๐๐
๒.๑.๒ ค่าตอบแทนทำงานล่วงเวลา	๑๐,๐๐๐
๒.๑.๓ ค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์ผู้บริหาร	๑๐,๐๐๐
รวม	๓๐,๐๐๐
๒.๒. ค่าใช้สอย เช่น	
๑) ใช้จ่ายในการเดินทาง	๕,๐๐๐
๒) ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์	-
๓) ค่าจ้างเหมาบริการ	-
๔) ค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนาและฝึกอบรม	-
๕) ค่าเงินประกันสังคม	-
๖) ค่าจัดทำเล่มรายงานความก้าวหน้าและรายงานฉบับสมบูรณ์	๑๓,๐๐๐
๗) ค่าใช้สอยอื่นๆ ค่าติดต่อประสาน ค่าไปรษณีย์ ค่าทำเนียบการโอนเงิน ธนาคาร เป็นต้น	๕,๐๐๐
รวม	๒๓,๐๐๐
๒.๓ ค่าวัสดุ เช่น	
๑) วัสดุสำนักงาน	๒,๕๐๐
๒) วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๓,๐๐๐
๓) วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ	-
๔) วัสดุโฆษณาและเผยแพร่	๕,๐๐๐
๕) วัสดุคอมพิวเตอร์	๒,๐๐๐
๖) วัสดุอื่นๆ ฯลฯ	๒,๐๐๐
รวม	๑๔,๕๐๐
๒.๔ ค่าธรรมเนียมการอุดหนุนสถาบัน (๗.๕ %)	๗,๕๐๐

รายการ	จำนวนเงิน
๓.งบลงทุน / ครุภัณฑ์ (ถ้ามี)	
รวมงบประมาณ (หนึ่งแสนบาทถ้วน)	๑๐๐,๐๐๐

๑๙. ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ได้ฐานข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์
- ๒) ได้มีการสังเคราะห์หลักการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง
- ๓) ได้แนวทาง หลักการ และกระบวนการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง
- ๔) ได้มีการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาหรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง

๒๐. โครงการวิจัยต่อเนื่องปีที่ ๒ ขึ้นไป

๒๐. ๑ คำรับรองจากหัวหน้าโครงการวิจัยว่าโครงการวิจัยได้รับการจัดสรรงบประมาณจริงในงบประมาณที่ผ่านมา
๒๐. ๒ ระบุว่าโครงการวิจัยนี้อยู่ระหว่างเสนอของบประมาณจากแหล่งเงินทุนอื่น หรือเป็นการวิจัยต่อยอดจากโครงการวิจัยอื่น (ถ้ามี)
๒๐. ๓ รายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย (แบบ ต-๑ข/ด)

๒๑. โครงการนี้หรือส่วนใดส่วนหนึ่งหรือโครงการสืบเนื่องจากนี้ ได้ยื่นเสนอขอรับทุนหรือได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนอื่นหรือไม่

- (/) ไม่ได้ยื่นเสนอขอรับทุน
- () ยื่นเสนอ โปรดระบุแหล่งทุน
- () ได้รับการสนับสนุน จาก.....ชื่อโครงการ.....
(โปรดระบุความจำเป็นหรือความแตกต่างจากโครงการนี้)
- () ไม่ได้รับการสนับสนุน
- () ยังไม่ทราบผลการพิจารณา

๒๒. โครงการนี้มีการใช้สิ่งมีชีวิตที่มีการดัดแปลงทางพันธุกรรมหรือไม่

มี

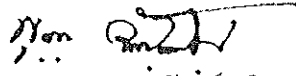
ไม่มี

๒๓. คำชี้แจงอื่นๆ (ถ้ามี)

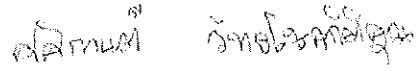
๒๔. คำรับรองของหัวหน้าโครงการว่าไม่เป็นผู้ติดค้างการส่งผลงานวิจัยสำหรับโครงการวิจัยที่สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงานวิจัยแล้ว

๗๕ ๑๖/๗

ลงลายมือชื่อ

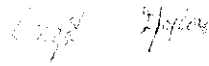
(นางสาวพุลลาภ จันทร์เฉลิม)
หัวหน้าโครงการวิจัย
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

(นางสาวศศิกานต์ วิทยโชคกิตติคุณ)
ผู้ร่วมวิจัย
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

(นางสาวพัชรินทร์ อยู่เย็น)
ผู้ร่วมวิจัย
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

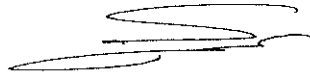

(นางจารุณี บุญอ่อน)
ผู้ร่วมวิจัย
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

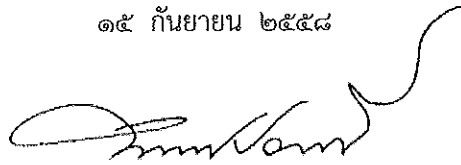
๒๕. คำอนุมัติและลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชา

(นายศติกิจจ์ อัจจุ้ย)
หัวหน้าสาขาวิชารัฐศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

(นายรุ่งอรุณ อบเชย)
รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและวิชาการ
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

(พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

ส่วน ค : ประวัติคณะผู้วิจัย

๑. หัวหน้าโครงการวิจัย

๑. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวพูลลาภ จันทร์เฉลิม
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Poonlarp Chanchaloem
๒. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน ๓ - ๖๐๙๙ - ๐๐๙๐๙ - ๑๘ - ๕
๓. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ (E-mail)
ที่อยู่ปัจจุบัน วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐
สถานที่ทำงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๘ - ๑๓๙๕ - ๙๙๕๙
E-mail p_chanchaloem@hotmail.com

๕. ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๔๕ ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. ๒๕๔๘ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๖. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

๗. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

๒. ประวัติผู้วิจัย (ผู้ร่วมวิจัย)

๑. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวศศิگانต์ วิทย์โชคกิตติคุณ
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Sasikarn Vittayachokkitikhun
๒. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน ๑ - ๖๐๙๙- ๐๐๐๔๓ - ๐๔-๑
๓. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ (E-mail)
ที่อยู่ปัจจุบัน วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐
สถานที่ทำงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๘ - ๑๘๘๗ - ๗๓๕๖
E-mail s.kitikhun@gmail.com

๕. ประวัติการศึกษา

พ.ศ.๒๕๕๑ รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๔ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖. สาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษ(แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

๗. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

๓.ประวัติผู้วิจัย (ผู้ร่วมวิจัย)

๑.ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)

นางสาวพัชรินทร์ อยู่เย็น

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Miss Phatcharin Yooyen

๒. เลขหมายบัตรประชาชน

๑-๖๐๙๙-๐๐๐๔๒-๖๑-๔

๓. ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารและ(E-mail)

ที่อยู่ปัจจุบัน วิทยาลัยสงฆ์ นครสวรรค์เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

สถานที่ทำงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

โทรศัพท์

๐๘ - ๓๑๖๓ - ๒๔๘๕

E-mail

yooyen.phatcharin@gmail.com

๕.ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๕๕ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๖. สาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษ(แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

๗. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

๔. ประวัติผู้วิจัย (ผู้ร่วมวิจัย)

๑.ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย)

นางจารุณี บุญอ่อน

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Ms.Charunee Boonon

๒. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน

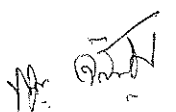
๑-๖๐๐๑-๐๑๒๒๗-๕๘-๑

๓. ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสารและ(E-mail)
ที่อยู่ปัจจุบัน วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๖ ตำบลนครสวรรค์ออก
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

สถานที่ทำงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย

มือถือ

๐๙- ๑๐๒๖-๔๒๙๕

E-mail:

charunee19@hotmail.com

๕. ประวัติการศึกษา

พ.ศ.๒๕๔๑ ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วัฒนธรรม สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๕๑ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๖. สาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษ(แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

๗. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

๗. ๑๖/๖/๒๕๖๑

